

Na protestnem zborovanju pri Rimu se je zbralo 8.000 delavcev iz vse države

Sindikat zagrožil s splošno stavko če vlada ne ublaži svojih ukrepov

Trentin (CGIL), D'Antoni (CISL) in Larizza (UIL) opozorili na očitno finančno in politično špekulacijo, katere namen je prisiliti vlado k uvedbi še strožje politike

RIM — Če bo v začetku septembra odgovor vlade na našo zahtevo po spremembi finančno-gospodarskih sanacijskih ukrepov negativen, bomo še pred izdelavo finančnega zakona pozvali delavce k splošni stavki, ki bo le začetek nenehnega ostrega boja. To je dejal na včerajšnji množični vsedržavni protestni manifestaciji generalni tajnik CGIL Bruno Trentin in izzval močan, dolg aplavz kakšnih 8.000 delavcev, ki so se zbrali pred govorniškim odrom v Caracallah pri Rimu. Zborovanje so priredili vsi trije osrednji sindikati, da bi tako pritiskali na Amatovo vlado, naj občutno ublaži breme, ki ga je naložila ljudstvu s svojim »manevrom«.

Trentin je torej potrdil - in za njim še generalna tajnika CISL D'Antoni ter UIL Larizza - da bo sindikat v skrajnem primeru vendarle ugodil večini delavstva, ki bi najrajši že kar takoj ostala en dan križem rok in se na ta način uprta povišanju prispevkov za socialno skrbstvo, davku na hranilne vloge in stanovanje idr., hkrati pa podkrepila zahtevo po obdavčenju finančnih rent oziroma odpravi bančne tajnosti in anonimnosti državnih zadolžnic. Po zaslugi sindikatove moči, je naglasil Trentin, se je vlada odpovedala dodatnemu

davku IRPEF in po 40 letih končno osvojila princip premoženjskega davka, ki je sicer še zmeraj krivičen, ni pa se še odločila za obdavčitev drugih dohodkov. Sindikalist je zahteval reformo državnih zadolžnic, ki so dimna zaveza za delovanje organiziranega kriminala in ki so omogočile koristnikom 6-odstotno povečanje realnega dobička, medtem ko kupna moč mezd in plač upada. Trentin se je dotaknil še podkupnin (»podjetniki so skorumpirali institucije in ukradli skupnosti na stotine milijard«) in špekulacij (»lira je le druga tarča, glavna tarča domačih in tujih špekulantov, ki izsiljujejo vlado, so državne zadolžnice«).

Seznam popravkov, ki jih zahteva sindikat v »manevru«, je navedel Sergio D'Antoni (CISL): »Borili se bomo za uvedbo minimalnega davka v breme vršilcev samostojnih poklicev, za premoženjski davek s fransižo za prvo stanovanje do 150 milijonov lir, za oklestenje davčnih olajšav, za ukinitvev 0,8-odstotnega poviška skrbstvenih prispevkov v breme uslužbencev in za odpravo pogodbenih omejitev na področju javnih služb.« Vladni ukrepi so, lahko strogi, bodo pa naj tudi pravični in naj se sprejemajo po predhodnem posvetovanju z

družbenimi silami, je nadaljeval D'Antoni s pripombo, da pogajanj o ceni dela nikakor ni mogoče ločiti od problema javnega primanjkljaja.

Pietro Larizza (UIL) pa je spregovoril prvenstveno o pomenu tega protestnega zborovanja. »To je opozorilo, ki ga naslavljamo na podjetnike in zlasti na vlado. Mi se ne bojimo žrtev, toda obstaja velika razlika med tistim, ki bo pil manj šampanjca, in onim, ki bo jedel manj kruha... Sindikat seveda lahko pristane na kontrolo plačne dinamike, toda drugi morajo zagotoviti kontrolo cen in tarif«. In še: »Industriji so se spustili v nevarno igro: zamrznitev delovnih pogodb javnih uslužbencev hočejo izsiliti zato, da bi izničili neko pravico, ne pa samo zato, da bi se omejili stroški. In ravno v trenutku, ko vlada med CGIL, CISL in UIL popolna enotnost, trobijo na vse strani, da je prišlo v sindikalnem gibanju do razdora«.

Rimskemu sindikalnemu shodu na rob velja na vsak način omeniti zanimivo izjavo konfederalnega tajnika CGIL Giuliana Cazzole: »Vladni "maneuver" je resda težak in vreden kritik, vendar pa ni prav tako hudo krivičen.«

V Čedadu se je včeraj slavnostno začel drugi Mittelfest

RUDI PAVŠIČ

ČEDAD — Z delom »Vermutungen über ein dunkles Haus« avstrijskega kompozitorja Romana Hauben Stocka-Ramatija, ki ga je v čast Franzu Kafki prvič v Italiji sredi večjezičnega Čedadu izvedel orkester slovenske radiotelevizije in komornega zbora pod vodstvom Antona Nanuta, se je sinoči slavnostno začel drugi Mittelfest, srednjeevropski festival gledališča, glasbe, baleta, filma in lutk. Gre za enega največjih kulturnih dogodkov, ki je nastal v duhu srednjeevropske pobude in želi bistveno prisveti k zblizevanju med narodi.

Takšne misli so izzvenele tudi iz posegov generalnega koordinatorja Mittelfesta Cesara Tomasetiga, čedajskega župana Giuseppa Pascolinija, predsednika deželne NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Drama v bivši Jugoslaviji glavna tema srednjeevropskega zasedanja

Na Dunaju konkretne pobude glede begunskega vprašanja

DUNAJ — Problematika beguncev iz bivše Jugoslavije je bila v ospredju zasedanja ministrskih predsednikov Srednjeevropske pobude (bivše Heksagonale) v avstrijskem glavnem mestu. Prisotni predsedniki vlad so na zasedanju sprejeli dokument, v katerem izražajo pripravljenost, da bi rešili ali pa vsaj ublažili omenjeno vprašanje. V ta namen so sklenili, da bodo uporabili ves svoj vpliv pri spoštovanju v Londonu doseženega sporazuma o prekinitvi sovražnosti. Prav to naj bi bil predpogoj, ki naj bi omogočil beguncem čimprejšnjo vrnitev v Bosno in Hercegovino. Nadaljnji cilj Srednjeevropske pobude je, da bi Varnostni svet OZN — s pomočjo ustreznih mehanizmov — zagotovil ozemelj-

ske integriteto Bosne in Hercegovine; ministrski predsedniki so zato sklenili poslati OZN poseben poziv, zavedajoč se, da je prav od ukrepov VS v dobršni meri odvisna usoda beguncev.

Na zaključni tiskovni konferenci (vodil jo je avstrijski kancler Vranitzky) so prisotni ministri podrobneje obrazložili vsebino dvodnevni razgovorov. Dejstvo, da sta železniške konvoje beguncev sprejeli prav najboga-tejši članici Pobude, je Vranitzky označil kot pravilno. V isti sapi je tudi pristavil, da ukrep le blaži posledice problema, nikakor pa ga ne rešuje. To v bistvu velja tudi za siceršnjo humanitarno pomoč, začeni z dokajšnjim številom šotorom (v njih naj bi sprejeli okrog 100 tisoč ljudi), ki jih bo Avstrija že v ponedeljek začela pošiljati na Hrvaško. S pripombo se je strinjal tudi hrvaški zunanji minister Zdenko Škrabalo.

Posebno zadovoljstvo nad potekom zasedanja je izrazil slovenski ministrski predsednik Janez Drnovšek. Stališče Slovenije, po katerem je ta država izčrpala svoje zmogljivosti pri sprejemanju beguncev, je bilo namreč sprejeto. Predsednik slovenske vlade je celo menil, da bo mogoče najti skupne rešitve tudi za tiste

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V BiH so tudi včeraj divjali srditi spopadi

Še zadnja osvajanja pred premirjem?

LJUBLJANA — Na bosansko-hercegovskih bojiščih naj bi danes popoldne zavladalo štirinajstrednevno zatišje, kot so se v Londonu ob posredovanju lorda Carringtona dogovorili in s podpisom mirovnega sporazuma obvezali predstavniki Muslimanov, Hrvatov in Srbov, ki živijo v Bosni in Hercegovini. Spričo številnih dosedanjih podobnih dogovorov in obljub, ki pa so ravno obratno le še dodatno podžigali nasilje v tej državi, pa si le malo kdo upa napovedati, da bo tokrat drugače. Tega se očitno zaveda tudi predsedujoči mirovne konference lord Peter Carrington, ki je po podpisu sporazuma v Londonu zadržano izjavil, »da bi bil ta sporazum lahko drugačen, čeprav prejšnji podobni dogovori niso prinesli rezultatov«. Takšno upanje britanski diplomat, kot je dejal, temelji na

dejstvu, da so se vse sprte strani obvezale, da bodo težko orožje in vojna letala predale pod nadzor svetovni organizaciji. Zmerno optimističnih izjav bosanskohercegovskih nacionalnih voditeljev pa itak, kot kažejo izkušnje, ne gre jemati preveč resno. Vse pa kljub temu ni treba metati v isti koš, o čemer priča tudi izjava britanskega zunanjega ministra Douglasa Hurda, ki je med obiskom v Sarajevu jasno povedal, da je poglavitni krivec za to, kar se dogaja v Bosni in Hercegovini, Srbija.

Zavedajoč se, kako krhek je lahko londonski mirovni sporazum, je tudi Varnostni svet OZN nemudoma pozval vse sprte strani podpisnice, naj spoštujejo določila NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Danes mimo Opčin vlak z bosanskimi begunci na Goriško in v Veneto

NA 4. IN 8. STRANI

Visentini odstopil Oktobra izredni kongres PRI

RIM — Predsednik PRI Bruno Visentini ni umaknil svojega odstopa kljub pozivom strankinih veljakov, tako da je tajnik Giorgio La Malfa včeraj napovedal izredni strankin kongres, ki naj bi bil oktobra.

La Malfa je s tem preprečil, da bi se polemike v stranki še stopnjevale, saj je iz dneva v dan bolj jasno, da niso vsi zadovoljni z njegovo dosedanjim opozicijsko politiko in da se širi krog tistih, ki bi takoj stopili v vlado. Parlamentarec Battaglia je namreč le eden izmed tolkih, ki zahtevajo takojšnjo podporo Amatovi vladi, ker je položaj v Italiji dramatičen, tako z gospodarskega kot družbenopolitičnega vidika.

Na prepihu tudi podtajnik KD Lega: poslali so mu sodno jamstveno obvestilo

Milanski sodniki zaslišali Tognolija

MILAN, NEAPELJ — Bivši minister za turizem in mestna območja ter dolgoletni milanski župan Carlo Tognoli (PSI) je prvi od petih parlamentarcev, ki se je moral zagovarjati pred milanskimi sodniki zaradi preiskave o korupciji. Tognoli je obtožen sprejemanja podkupnin, po koncu zaslišanja pa je poudaril svojo nedolžnost. Na prepihu se je znašel tudi podtajnik vsedržavne KD Silvio Lega; slednjemu so milanski sodniki poslali sodno jamstveno obvestilo.

V zvezi s preiskavami o podkupninah se je, v prispevku, ki ga danes objavlja Avanti, oglasil vsedržavni tajnik PSI Bettino Craxi. Slednji je izrazil solidarnost s pravosodnim ministrom Claudiom Martellijem (le-tega je kritizirala skupina 22 članov Višjega sodnega sveta), v isti sapi pa pohvalil preiskave zoper korupcijo v javnem življenju. Kljub pomembni vlogi, ki jo pri tem ima sodstvo, bi bilo — po Craxijevem mnenju —

škodljivo, ko bi zamolčali nekatere ilegalnosti v ravnanju sodnih oblasti. Craxi je tudi naglasil, da je nelegalna dejanja, kot je npr. korupcija, treba v vsakem primeru ločiti od financiranja političnih strank. Oglasil se je tudi bivši član vsedržavnega vodstva KD Roberto Mongini, ki je obžaloval sklep, da ga je stranka izključila iz njenih vrst. V intervjuju, ki ga bo v prihodnji številki objavil tednik L'Espresso, je Mongini dejal, da nosijo odgovornost za sedanje stanje tudi »tisti iz Rima«. Mongini se v intervjuju sprašuje, zakaj niso bili izključeni parlamentarci in drugi politični voditelji, ki so jih obtožili hujših prekrškov.

V Benetkah, kjer prav tako poteka preiskava o korupciji, so pristojni sodniki že drugič odbili prošnjo po izpustitvi bivšega predsednika tamkajšnjega deželnega sveta Gianfranco Cremonese. Po mnenju sodnikov naj bi indici zoper Cremoneseja bili utemeljeni, njegov položaj pa zato precej otežen.

Precej dela je danes imelo tudi sodstvo na italijanskem Jugu. Sodniki v Neaplju so odredili preventivni pripor za 19 upraviteljev, uslužbencev in podjetnikov, ki so povezani s KZE v mestecu Castellamare di Stabia. Tri od teh so že v preteklosti aretirali, kar devet pa se jih je izmuznilo roki pravice. Aretiranci so obtoženi združevanja v zločinske namene in korupcije v obremenilnih okoliščinah; kaže, da je v zadevo bil vpleten tudi uslužbenec taiste KZE in občinski svetovalec DSL Sebastiano Corrado, ki so ga pred nekaj meseci umorili. Po mnenju neapeljskega kvestorja Vita Mattered (le-ta je pred nekaj leti služboval v Trstu) naj bi že v kratkem pojasnili umor svetovalca DSL. Preventivni pripor so odredili proti upraviteljem, ki so v KZE imeli najbolj odgovorne funkcije. Preiskava vsekakor še ni končana, saj pričakujejo nadaljnje razplete.

Ko so spoznale vso dramatičnost nedavnega skupščinskega sklepa Slovenske stranke skušajo rešiti volilno zakonodajo

LJUBLJANA — Slovenski parlament je zavrnil volilni zakon. To dramatično dejanje napoveduje nadaljnjo zaostrovanje slovenskega političnega življenja z mnogimi zaskrbljujočimi neznankami. Kdaj bodo volitve? Je parlament v tem razdobju paraliziran, blokiran? Kako pa z gospodarskimi, socialnimi in drugimi dilemami, za katere mora odgovoriti parlament in se bodo brez pravih odločitev nujno zaostrovali?

Predvsem volitve same. Če jih ni in če ne bodo v ustavno določenem času in torej še letos, 1. januarja prihodnjega leta zapade legitimnost parlamenta, z njim zakonitost vlade, predsedstva in vseh slovenskih državnih organov. To pa ni preprosta lahko rešljiva temveč travmatična slovenska perspektiva.

Za sedaj so nekateri znaki, da so se stranke zavedle dramatičnosti četrtkovskega glasovanja in da iščejo hitre rešitve. To pa je možno samo po hitrem postopku, tako da ustavna komisija v bistvu ohrani sedanje besedilo in vnese tri bistvene popravke, na osnovi katerih bi lahko stranke, ki so v četrtek glasovale proti, tokrat oddale pozitivni glas, s tem pa rešile zakon in predvsem omilile napeto ozračje.

Krščanski demokrati pravijo, da so glasovali proti samo zato, ker ni bil sprejet popravek, ki omogoča volitve vsem Slovincem po svetu. Večina pa trdi, da je to skoraj nemogoče izvesti, da ni niti jasno, kdo je slovenski državljan, da bi volitve po pošti povzročile kup komplikacij. Toda Peterle vztraja, češ da je obljubil izseljencem. Seveda ima celotna problematika tudi izrazito politično ozadje. V bistvu gre za one Slovence in njihove potomce, ki so zaradi vojnih dogodkov zapustili po vojni Slovenijo, sedaj živijo v Argentini, Kanadi in drugod in ki bi torej avtomatično postali upoštevanje vreden priliv glasov za slovensko krščansko demokracijo. Ne oziraje se na to ozadje, pa imata v določeni meri obe strani svoj prav: pravica slovenskih državljanov, da glasujejo pa tudi v tujini ne more biti sporna. Sporen je način. Velika večina teh oseb ima že tuje državljanstvo, državljanstvo države, v kateri živi. Njihovo glasovanje za parlament druge države jim lahko povzroča težave. Sploh pa tako glasovanje še zdaleka ni lahko urediti še zlasti za Slovenijo, ki ima samo peščico diplomatskih in drugih predstavnikov razstresenih po svetu in samo ta predstavništva so ekstrateritorialna.

Zapleteno vprašanje, zapleteni odgovori, toda kompromis je možen.

V resnici je že bil sprejet v četrtek na ustavni komisiji in v resnici so ga že v četrtek odobrili v zboru občin, toda demokristjani in njihovi zavezniki so zakon tudi v tem zboru kljub temu zavrnili. Če ga ne bi že takrat, bi lahko steklo vsklajevanje, iz njega bi nastal kompromis.

Se manj so sporni drugi popravki, ki gredo vsi v korist manjših strank. Male stranke naj ne bi imele obvezo kandidirati v vseh 88 volilnih enotah; kjer nimajo kandidata, pač ne bi kandidirale. Povrh naj bi neki kandidat imel možnost kandidirati v dveh enotah. Zmanjšali bi prag tako, da bi glasove šteli samo enkrat in jih ne bi upoštevali dvakrat, ko se prvič direktno izvoli poslanca in nato iste glasove šteje še drugič v državnem kotlu.

Zadnji popravek pa se nanaša na možnost, da stranke vseeno izvolijo del poslancev na osnovi strankarskih seznamov in torej same odločijo, kdo bo izvoljen. Za ta popravek so zainteresirane vse stranke, ker bi drugače bodoči parlament res preveč zavisel

od naključja in slučajnih odstotkov, kot je to primer pri sorodnem italijanskem volilnem zakonu za pokrajine.

Že v torek naj bi se pričela pogajanja, na tej osnovi pa nekateri predvidevajo, da je volilni zakon lahko sprejet še julija, v skrajnem primeru prve dni septembra in s tem so lahko volitve letos, torej v ustavnem roku.

Odgovor na to možnost ni tehničen, ni v večji ali manjši učinkovitosti ustavne komisije in sposobnosti sprejemanja kompromisov. Odgovor je političen in popravki se lahko skrivajo za njim. Bo prišlo do določenega pomirjenja, do umiritve slovenske politične žoge in z njim tudi do reševanja konkretnih problemov? Ali pa gre za načrtno in odločno zaostrovanje, ko se desnica in krščanska demokracija zavedata, da trenutno na volitvah nimata večine, v bolj vročem ozračju pa se lahko zgodi marsikaj. V preteklosti je slovenska politika že bila pred takimi izkušnjavami, vedno je na koncu našla moder in zmeren izhod. Upajmo in pričakujemo, da bo to tudi tokrat.

BOGO SAMSA

Papež se dobro počuti okrevanje je normalno

RIM — Papež Janez Pavel II. se počuti dobro, okrevanje poteka v mejah normale, že dva dni nima vročine, obenem so se obnovile prebavne funkcije, tako da bo lahko danes zaužil nekaj tekočine. To je v bistvu vsebina včerajšnjega tretjega poročila zdravniškega konzilija rimske poliklinike Gemelli. Vatikanski glasnik Joaquin Navarro Valls je kasneje potrdil, da bo papež po valovih vatikanskega radia danes opoldne zmolil angelovo češčenje. Včeraj se je prebudil nekoliko kasneje kot običajno, bil je tudi bolj utrujen in šibak, tako da so mu zdravniki svetovali, naj zapusti posteljo šele pred poldnevom. Prav tako so omejili obiske, ki papeža bržkone utrujajo.

Medtem pa se še vedno nadaljuje polemika o »zakasneli« diagnozi papeževe bolezni. Vatikan je včeraj poudaril, da povsem zaupa zdravniški ekipi poliklinike Gemelli, ki je dokazala vso svojo zavzetost in

strokovnost. Vsekakor pa bo dokončna diagnoza znana šele jutri ali pa v torek, ko bodo dokončno analizirali vzorce odstranjenega adenoma in drugega sumljivega tkiva. Šele takrat bodo razblinili vse dvome in sume v naravo papeževe bolezni.

Zdravniki poliklinike Gemelli pa so včeraj odkrito pohvalili papeževo »poslušnost«. Po njihovem Janez Pavel II. dosledno upošteva vse njihove nasvete, kar se je navsezadnje dogajalo tudi po atentatu leta 1981. Te njihove izjave je prav tako takoj potrdil glasnik Navarro, kar je še dodaten dokaz o tesnem sodelovanju tudi ob »nezdravstvenih« vprašanjih med zdravniki in Vatikanom.

Poglavar rimskokatoliške Cerkve pa še vedno prejema čestitke in žele za čimprejše okrevanje. Včeraj mu je cvetno darilo, bele vrtnice in rumene meče ter marjetice (vati-kanske barve) poslal tudi libijski voditelj Muamar al Gadafi.

Posameznikova usoda v balkanskih mlinih

Na tržnicah v normalnih družbah navadno lahko kupite zelenjavo, sadje in druga živila, na balkanskih tudi bombe ali pištole. Če pa vaš otrok zaide v stisko, ker ni zanesljivo, da bo opravil sprejemni izpit za srednjo šolo, živite pa recimo v Beogradu, bo pomoč pri roki prav tako na tržnici. Na eni izmed beograjskih »pijace« namreč lahko kupite pravilno izpolnjene izpitne teste za večino srednjih šol. Samo malo morate pobrskati med salato in že boste našli teste, ki jih iščete, le cena bo malo bolj zasoljena kot pri salati ali papriki. Zgodba je tako rekoč iz prve roke, zato ji kaže verjeti.

Druga zgodba se dogaja nekoliko vstran od prve in na pogled nimata ničesar skupnega. Pred mostom čez Savo med Bosanskim in Savonskim Brodom v obupu čaka deset kilometrov dolga kolona beguncev, ki bi radi ubežali krvavi tragediji v Bosni in Hercegovini. Ta most pa je edini, ki še stoji in čez katerega je mogoče iz Bosne v Hrvaško. Začuda ga Srbi niso porušili. Pravzaprav v resnici niti ni čudno. Če hočejo »etnično očistiti« prostor, ki povezuje srbske pokrajine v Hrvaški s Srbijo, morajo pustiti odprto pot, da se znebijo na tem prostoru živečih Hrvatov in Muslimanov. Odprli so tako rekoč kanal, po katerem odteka človeška reka, ki jim je v napoto. Toda ta človeška reka je neskončna. Hrvaška pa ji postavlja zapornice. Zato oče posadi svojega sina v polivinilasto vrečo in poviti tvor dene v košaro. Zaplava v deročo Savo in pred seboj potiska svojega otroka na morda nekoliko varnejši drugi breg.

Ali je mogoče najti kakršnokoli stično točko med očetom, ki kupuje na tržnici pravilno izpolnjene izpitne teste ter očetom, ki v košari rešuje svojega otroka, plavajoč čez deročo reko? Nemara bi jo našli v nekdanjem jugoslovanskem parlamentu sredi Beograda. Ko predsednik »jugoslovanske« vlade Milan Pantić pojasnjuje srbskim in črnogorskim poslancem svoj program, pove tudi misel, ki bi v evropskem svetu bila sama po sebi razumljiva in se nihče ne bi ustavljal ob njej. Reče namreč, da je na svetu ni ideje, ki bi bila vredna več kot eno samo človeško življenje. Toda nemudoma se iz

poslanskih klopi usujejo protesti. Poslanci začnejo tekati za govornico in ugovarjati predsedniku, češ da nima prav. Narod se jim zdi pomembnejši kot človek. Posameznik ni nič, če ni del skupnosti. Če je skupnost ogrožena, se mora posameznik po tej logiki nemudoma žrtvovati zanjo. Zato ji mora tudi podrediti vse svoje želje in načrte. Človek tedaj ni več človek, marveč je predvsem Srb, Hrvat, Musliman, Albanec itd.

Balkanske države funkcionirajo v skladu s takšno logiko in etiko, ki je večini ljudi tuja, četudi so še tako verni nacionalisti. Zato tudi ne izbirajo sredstev, ko iščejo rešitev za svojega otroka, čeravno jih recimo država kliče v vojsko, otrokovo življenje ima pač po vseh naravnih zakonih prednost, ali čeprav natanko vedo, da škodijo tudi sinu, ko mu kupujejo izpitne teste, druge izbire nimajo, saj je otroku treba tako ali drugače odpreti vrata v prihodnost, državi pa je to v vsakem primeru kaj malo mar.

Država ima namreč polno »globalnih« problemov, pri čemer je seveda res, da so povsem stvarni, zlasti, če pogledamo na stanje zadeve, kakršno pač je, ne da bi se spraševali o vzrokih in posledicah. Mnogi so povezani predvsem z razpadom stare države in nastajanjem novih. Slovenija je sicer tudi bila v nekdanji državi, toda ne glede na vse otroške bolezni na začetku samostojnosti je vendarle že tako daleč stran od balkanskih zapletov, da se že ukvarja z zadevami, ki so značilne za večino evropskih držav. Hrvaška, Srbija, Črna gora, Bosna in Hercegovina pa se ubadajo predvsem z vprašanjem, kako končati vojno in iz nje čimveč izvleči. Makedonija pa je še zmeraj nepriznana država, čeprav ji je svet kot državo takoj pripravljen udariti po prstih, če bi recimo trgovala s Srbijo. A kaj lahko stori drugega.

Takšne so razmere in v njih seveda ni prostora za usodo posameznika, kaj šele za njegovo prihodnost. Posameznik pa se temu ne more ukloniti, zato bo čedalje pogostejše prihajal v konflikt s svojo državo. In prej ali slej bo močnejši od nje, do tedaj pa bo iskal stranske poti, da bo preživel mimo volje svoje lastne države.

BOŽO KOVAČ

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● V Čedadu

vlade Vinicia Turella, umetniškega vodje festivala Georgeja Taborija in predsednika koroške vlade Cristofa Zernatta, ki je uradno zastopal Srednjeevropsko pobudo.

Na otvoritveni slovesnosti so bili prisotni zastopniki vseh držav, ki so članice tega organizma in ki sodelujejo na Mittelfestu. Slovenijo so zastopali minister za kulturo Borut Škrlje, ambasador v Rimu Marko Kosin in generalni konzul v Trstu Jože Sušmeli.

Čedajska prireditel, ki bo trajala do konca meseca, se je začela v znamenju kulturnega prepletanja in vrednotenja evropskega prostora, ki stoji pred velikim izzivom ob prehodu v tretje tisočletje. Gre za vprašanje, ali bodo znali narodi Srednjeevropske pobude sprožiti proces medsebojne integracije; ali bodo znali ustvariti takšno »joint venture«, kot je dejal Tomasetig, ki bo usmerila to večjezično skupnost na pravo pot.

»Odprti vrata in opazil boš, da ljudje prihajajo«. Te besede, ki jih je izrekel George Tabori, veljajo za Mittelfest. Čedajska vrata so se odprla in prvi obiskovalci že prihajajo...

Sicer ni slučaj, da prav ob odprtju Mittelfesta so se na Dunaju sešli člani Srednjeevropske pobude. In ni slučaj, da se je nedaleč od Čedada — v Huminu — začel mladinski mednarodni laboratorij narodnosti in komunikacije.

Ob koncu povejmo, da se je zastopstvo slovenske države, pred pričetkom Mittelfesta, srečalo s Slovenci iz videmske pokrajine. Na srečanju so bili prisotni tudi

deželni predstavniki SKGZ in SSO.

● Srednjeevropska

begunce, ki še vedno bežijo iz BiH. Slovenija je hkrati podprla predlog, da bi v BiH vzpostavili posebno varnostna območja, ki jih bi zavarovali pripadniki Združenih narodov in kamor naj bi vračali begunce.

Z dunajskim zasedanjem se je število članic Srednjeevropske pobude povečalo na osem. Vanjo so na novo sprejeli Slovenijo, Hrvaško ter Bosno in Hercegovino; slednja sicer na Dunaj ni poslala predstavnikov, vendar to ni bila ovira za njeno uradno sprejetje. Ostale članice Srednjeevropske pobude so Italija, Češkoslovaška, Avstrija, Madžarska in Poljska. Na dunajsko zasedanje niso povabili srbskega premiera Panića, to pa zato, ker srbsko državo niso priznali kot legitimno naslednico bivše Jugoslavije. Sicer pa so Srbiji in Črni gori poslali poziv; v njem zahtevajo prenehanje vmešavanja na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini in prenehanje deportacij prebivalstva iz BiH.

● Osvajanja

sporazuma, še posebej določilo o ustavitvi ognja v vsej Bosni in Hercegovini. Hkrati je VS odločno podprl sporazum treh sprtih strani v BiH ter že storil prvi korak k morebitnemu povečanju števila mirovnih sil Združenih narodov v BiH. Generalnega sekretarja Butrosa Galija je namreč pozval, naj pre-

učti, koliko enot bi potrebovali za nadzorovanje premirja. Od vseh sprtih strani je tudi zahteval, naj takoj obvestijo poveljnika mirovnih sil OZN, kje imajo težko orožje, da bi modre čelade prevzela nadzor nad njim. Po pričakovanju se je na londonski sporazum takoj odzvalo tudi ameriško zunanje ministrstvo. Le-to je izrazilo zadovoljstvo zaradi dogovora predstavnikov Muslimanov, Hrvatov in Srbov iz BiH o štirinajst dnevnem premirju, v sporočilu ameriškega zunanjega ministrstva pa je tudi »resno opozorilo vsem stranem, naj spoštujejo sprejete obveznosti«.

Kako bo kontroverznemu in pogosto težko razumljivemu novemu premirju ZRJ Milanu Pantiću uspelo ustaviti vojno v BiH, za kar se je že večkrat zavzel, ni jasno niti po včerajšnjem pogovoru z britanskim zunanjim ministrom Douglasom Hurdom, ki je na svoji turneji obiskal tudi Beograd. V svojem znanem slogu je namreč, kot je poročala agencija Reuter, Pantić poudaril, da so težave očitne in bolj ko so očitne, lažje jih je rešiti. Vrhunec pa je bila njegova »ugotovitev«, kot poroča isti vir, da se v BiH streljajo, zato jim je samo potrebno reči, naj se ne streljajo več. Sicer pa se je Hurd že v petek zvečer, ko je pripotoval v Beograd, sešel s predsednikom ZRJ Dobricom Čosićem. Pogovarjala sta se o možnostih za ustavitev vojne v Bosni in Hercegovini. Hurd je Čosiću izrazil pripravljenost, da bi Velika Britanija med predsednikovanjem v ES po najboljših močeh pomagala poiskati pot za uveljavitev trajnega miru v BiH. Hurd naj bi se sešel še s Slobodanom Miloševićem nato pa odpotoval v Skopje.

Medtem pa so se napadi srbskih sil na Sarajevo in predvsem druge kraje v Bosni in Hercegovini nadaljevali s skoraj nezmanjšano silovitostjo, kot da mirovni sporazum v Londonu sploh ne bi bil podpisan, po nekaterih vesteh naj bi bila v teku prava ofenziva, v kateri poskušajo Srbi osvojiti čimveč ozemlja preden bi tudi na bojišču začelo premirje. Zato tudi ne preseneča, da so v bosanskohercegovskem glavnem mestu s precejšnjimi zadržki sprejeli londonsko premirje. Obrambni minister Bosne in Hercegovine Jerko Doko je jasno povedal, da dvomi v pripravljenost agresorja, da bi spoštoval tokratno premirje hkrati pa je napovedal, da bo svojim enotam ukazal, naj premirje strogo spoštujejo. Precej zadržana je tudi hrvaška stran, predstavnik Hrvatov v bosanskohercegovskem predsedstvu Stjepan Ključić pa je vendarle izrazil delno zadovoljstvo. Poudaril je, da je za nadaljevanje pogajanj nujna takojšnja ustavitev ognja in vrnitev beguncev v svoje domove. Tudi sicer v Sarajevu prevladuje prepričanje, da gre tudi tokrat za manever srbske strani, s katerim naj bi zamrznila ugodne razmere na bojišču ter v pogajanjih nastopala s pozicije močnejšega.

Črnogledost sestradanih, izmučenih in toliko krat prevaranih Sarajevčanov je razumljiva zaradi topniških napadov na mesto, ki so se nadaljevali tudi po podpisu londonskega premirja. Kot je poročal sarajevski center varnostnih služb so srbske sile v noči na soboto s topništvom obstreljevale Stari grad, Dobrinjo, Alipašino polje, nekaj granat pa je padlo tudi na druga sarajevska naselja. Tudi včerajšnji

dan se je začel z močnim pehotnim obstreljevanjem, ki je kasneje ponehalo, tako da so Sarajevčani preživeli enega mirnejših dni od začetka agresije. Povsem drugače pa je bilo na drugih bosanskohercegovskih bojiščih. V Bihaću so že zjutraj zaradi napada srbskih sil na središče mesta razglasili splošno nevarnost. Tarča napadov so bili predvsem industrijski in civilni objekti v mestu, pa tudi na obrambne položaje Tuzle je v zadnjih 24-tih urah padlo več kot 1.500 topovskih granat. Tarča napadov je bilo tudi Jajce, kjer so bili v minulih dvanajstih urah ubiti trije civilisti, več pa je ranjenih. Najpretnostnejše vesti pa so prihajale iz obkoljenega Goražda. Kot poročajo so v nočnem silovitem napadu na Goražde in okoliška naselja življenje izgubili dve osebi, devet pa je bilo ranjenih. Med napadom je bil popolnoma uničen edini zdravstveni dom, v katerem je večsto ranjencev. Po poročilih Hine je srbska vojska vso noč skušala s pehoto prodreti do mesta, vendar so branilci vse napade odbili. Iz tega mesta so včeraj prek radiomaterijskih zvez ponovno pozvali Varnostni svet OZN in Visoki komisariat za begunce, naj sprejmeta konkretnije ukrepe za ustavitev agresije, saj napadi kljub podpisnemu londonskemu premirju niso ponehali. Bosanskohercegovski minister za zdravstvo Mustafa Beganović je včeraj med pogovorom s predstavnikom Unicefa dejal, da zaradi pomanjkanja hrane v Goraždu umre najmanj deset otrok na dan. Po podatkih zdravstvenih služb iz Zenice, Travnika, Tuzle, Bihaća, Brčkega, Mostarja, Goražda in Sarajeva je bilo v minulih štirindvajstih urah na območju teh mest 32 ljudi ubitih, 196 pa ranjenih. (NIA)

Delovna skupina deželne skupščine je končala posvetovanja Po zakupu javnih del mora ostati projekt nespremenjen

TRST — Posebna delovna skupina, za katero je dal pobudo predsednik deželne skupščine Nemo Gonano, se je v okviru posvetovanj z zainteresiranimi krogi glede vprašanja moralizacije oziroma popolne razvidnosti postopkov za zakupe javnih del sestala včeraj najprej z Združenjem srednjih podjetij. V njem je 200 tvrdk s 4.000 uslužbenci in skupnim letnim prometom iznad 400 milijard lir. Predsednik združenja Giorgio Clocchiatti je dejal, da bi bilo treba že ob zakupu izdelati dokončen načrt del, ker bi tako preprečili variante in rast cen zaradi nespoštovanja operativnih rokov.

Sledil je sestanek s predstavniki Združenja inženirjev ter arhitek-

tov iz pordenonske pokrajine, ki so predlagali uvedbo zbornic za kvalificirane poklice.

Zastopniki Zadržne zveze in Deželne federacije splošnega združenja zadrug so opozorili na nujno po poslovni etiki; pred zakupom javnih del je treba izgotoviti izvršilni načrt, sicer pa uvesti obvezno zavarovanje za projektante in podjetja ter čimvečjo procedurno poenostavitev, s pomočjo katere bo nadzorstvo nad deli dejansko in ne samo formalno.

Glasniki sindikata inženirjev, občinskih tajnikov in tehnikov krajevnih ustanov z Videmskega so predlagali ustanovitev deželne ga urada za administrativno konzulenco, ki naj bi prevzel nekda-

njo vlogo funkcionarjev ministrstva za delo. Poseben poudarek naj velja direktorju oddanih del, ki naj bo podkovan tudi v upravnih zadevah; dogaja se, da direktor samo podpisuje račune, ki jih pripravi podjetje, namesto da bi nadzoroval dela. Deželna uprava, so še naglasili, naj ponovno uvede cenске seznime po modelu tistih, ki so jih v popotresnem obdobju.

Na omenjenih sestankih, kot tudi na prejšnjih srečanjih s predstavniki drugih stanovskih organizacij je velik del sogovornikov Gonanove delovne skupine zahteval, naj bi novi zakon o javnih delih vseboval točne in z lahkoto izvedljive ter preverljive parametre, drugače bo ostalo pri starem.

Izdala ga je zadruga Lipa Dvojezičen vodnik po Benečiji

ČEDAD — Na Mittelfestu v Čedadu, ki se je začel včeraj, je prisotna tudi špeterska zadruga Lipa. Vse do konca srednjeevropskega festivala bo imela odprto stojnico, na kateri prodaja svoje obrtniške izdelke, ki so značilni za beneške doline. Stojnica je nameščena v prodajnem centru Mittelfesta ob Palači Dei Provveditori Veneti. Zadruga Lipa pa je poskrbela še za eno presenečenje. Ob pomoči čedajske podružnice TKB, Dežele in Gorske skupnosti za Nadiške doline je izdala dvojezičen turistični vodnik Benečije. V njem je cela kopica informacij, turističnih napotkov in seveda zemljevid Beneške Slovenije. (R.P.)

Potem ko so v prejšnjih letih temeljito obdelali območja občine Špeter, Kanalske doline in Režije

12. mladinski raziskovalni tabor v Bardu

Krajevno prebivalstvo je že izrazilo željo, naj bi zbrano gradivo uporabili za sestavo vodiča po Terski dolini

BARDO — Katere so gospodarske, socialne, kulturne in jezikovne značilnosti občine Bardo v visoki Terski dolini. Kakšna je struktura prebivalstva, kako je potres vplival na notranjo in zunanjo podobo ondodnih Slovencev, problematika izseljenstva: to so le nekatera od vprašanj, ki jih bodo vzeli v pretres in poglobili mladi slovenski študentje in dijaki skupaj z mentorji na poletnem mladinskem raziskovalnem taboru. Intenzivno strokovno delo na terenu bo potekalo od ponedeljka, 24. avgusta, do sobote 5. septembra, in se ga bo udeležilo 30 do 35 raziskovalcev. Mladinski raziskovalni tabor - že 12. po vrsti - se torej spet vrača na Videmsko, kjer so prejšnja leta obdelali občino Špeter, Kanalsko dolino in Režijo. Prireditelji hvalevredne pobude, ki približuje mladino strokovnemu delu na terenu in omogoča zbiranje dragocene gradiva, torej realizacijo zelo natančne slike posameznih območij - so Oselek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, Društvo mladih raziskovalcev in Društvo slovenskih naravoslovcev in tehnikov.

V okviru večmesečnih priprav so se raziskovalci in mentorji srečali s prof. Viljemom Černom. Takrat in ka-

sneje z ogledom vasi so prireditelji preverili organizacijo tabora, ki bo imel svoje središče v prostorih domače zadruge, delo po skupinah bo pa v dvorani centra Stolberg in v župnišću. Zlasti pa je beseda tekla o vsebini dela tabora. Prireditelji so si zagotovili sodelovanje članov domačega društva tudi glede evidentiranja informatorjev, kar predstavlja enega bistvenih aspektov dela. Domačini so pa izrazili željo, da bi z zbranim gradivom sestavili vodič po Terski dolini.

Delo bo teklo po skupinah. Etnološka skupina bo pregledala muzejsko zbirko in obravnavala ovčarstvo, praznike, oblačila, vraževerstvo. Geografska skupina bo obravnavala dva sklopa vprašanj: 1. demografski in ekonomski položaj, etnično mejo, izseljevanje (tudi v povezavi z zgodovinsko skupino); 2. potres. V zgodovinski skupini bodo zbirali gradivo za vodič, hišna imena, vzdevke, priimke. Jezikoslovna skupina bo zbirala narečje in gradivo in obravnavala rabo narečja, naravoslovna bo opisala naravno dediščino, arheološka bo delala v Bardu in v Nemah. Zbrani podatki bodo obdelani z računalniki, delovala bo tudi videodelavnica.

Slavnostni govor bo imel predsednik Milan Kučan Shod borcev v Kočevju

KOČEVJE — Skupnost borcev I. kočevskega odreda (april-september 1942), prve partizanske enote na južnem Kočevskem, bo priredila v soboto, 25. julija, tovariško srečanje pri brunarici v Dolgi vasi pri Kočevju. Začetek srečanja s pozdravom, slavnostnim govorom in kulturnim programom, v katerem bodo sodelovali ženski in moški pevski zbor upokojencev iz Kočevja, kočevska godba na pihala in operni pevec Ladko Korošec, bo ob 11. uri.

Slavnostni govornik bo predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, udeležence pa bosta pozdravila predsednik skupnosti borcev odreda, narodni heroj in prvoborec Andrej Cetinski-Lev in predsednik skupščine občine Kočevje dr. Miha Petrovič.

Prireditelj vabi na srečanje vse borce in njihove svojce, borce domicilnih enot, partizane in aktiviste Osvobodilne fronte slovenskega naroda, ki so se med NOB mudili na Kočevskem, Notranjskem, Dolenjskem, v Beli krajini, ob Kolpi in Čabranki. Prav tako vabi krajeane in prebivalce Kočevske ter iz drugih krajev in zamejstva.

Srečanje bo ob vsakem vremenu, saj so poskrbeli za dovolj prostora pod šotori, pa tudi za okusno hrano in pijačo. Težav s parkiranjem avtov ravno tako ne bo.

Prihodnjo nedeljo, 2. avgusta, na Svetih Višarjah 4. srečanje treh Slovenij

TRBIŽ — Svet slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi bo tudi letos organiziral tradicionalno srečanje na Svetih Višarjah, ki bo nosilo naslov »4. srečanje treh Slovenij: zdomske, zamejske in matične«.

Ob tej priložnosti — srečanje se bo odvijalo bo v nedeljo, 2. avgusta — bosta v Domu srečanj predavanji profesorja Jožeta Pirjevca in Lojzeta Peterleta.

Ob deseti uri bo tržaški univerzitetni profesor govoril o usmerjanju slovenske politike proti Evropi od leta 1945 do danes.

Bivši predsednik slovenske vlade in vodja slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle pa bo ob pol dvanajstih

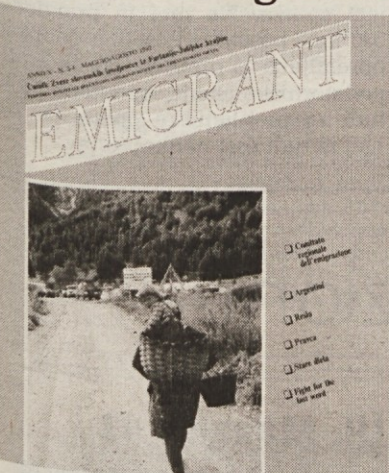
spregovoril na temo »Sloveniji proti letu 2000«.

Po zaključku predavanj, ki jima bo sledila razprava, bodo srečanje na Svetih Višarjah sklenili s slovesno mašo, ki je napovedana za 13. uro.

Svet slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi se seveda nadeja, da bodo do nedelje, 2. avgusta, rešili tudi kočljivo vprašanje žičnice, ki pelje na Svete Višarje. Kakor je znano, je žičnica trenutno ustavljena zaradi stečaja podjetja, ki jo je upravljal. Po neuradnih vesteh pa naj bi žičnica začela spet obratovati prav v soboto, 1. avgusta.

R. P.

Z lepo reportažo o Režiji Na razpolago nova številka Emigranta

VIDEM — Pred kratkim je izšla nova številka Emigranta (maj-avgust), glasila Zveze slovenskih izseljencev iz FJK. V njej je več zanimivih prispevkov, osrednjega pa predstavlja reportaža o Režiji, ki jo je sestavila znana režijanska kulturna delavka Luigia Negro.

KUKO - večjezična izobraževalna dejavnost pa tudi skrb za širšo človekovo ustvarjalnost

CELOVEC — V maju preteklega leta so sodelavci celovške univerze ustanovili društvo KUKO, ki naj bi opravljalo izobraževalno dejavnost, prirejalo raznovrstne tečaje (predvsem jezikovne), s svojo dejavnostjo pa naj bi posegalo tudi na širše področje človekovih potreb in ustvarjalnosti. Ime društva je kratica slogana KULTure v KOntaktu in v svojem bistvu nakazuje interkulturalno usmerjenost dejavnosti, program pa je zasnovan dosledno trijezično (nemško, slovensko in italijansko). KUKO bi prav zaradi tega lahko pojmovali tudi kot alpejadransko izobraževalno institucijo.

Pred nedavnim je izšel predstavitveni programski katalog pod naslovom ISLA. Prejemniki tega zvezka in zainteresirani lahko zvedo vse o dokaj široki dejavnosti KUKO, v njem so sistematično, časovno, cenovno, količinsko in po predavateljih (bolje vodjih ali moderatorjih) predstavljeni podatki za seminarje oziroma tečaje.

KUKO organizira in opravlja jezikovne tečaje več jezikov in sicer: nemščine, slovenščine, angleščine, francoščine, italijanščine in španščine. Vodijo jih strokovnjaki, ki so zaključili izobraževanje za animatorje PDL. To je usposobitev za poučevanje po metodi lingvistične psihodramaturgije, ki jo je v zadnjih 15 letih razvil docent za francoščino na mainški univerzi Bernard Dufeu. Udeleženci doslejšnjih tečajev

so nad tem načinom poučevanja navdušeni, saj v majhnih skupinah (do 12 udeležencev) v prijetni skupinskodinamični atmosferi hitro osvajajo jezikovno znanje. Med animatorji poučevanja posameznih jezikov naj omenimo le nekatere: Tatjana Feinig, Angela Schellander, Ilse Geson, Ferdinand Stefan, Gyano Happel, Nora Zaplata.

V avgustu letos bodo organizirali naslednje tečaje: slovenskega (od 3. do 7. in od 12. do 16.) in italijanskega (od 18. do 22. in od 24. do 28.). Dne 29. avgusta bo tako imenovani ISLA žur pri Cingelcu na Trati. V septembru pa bo tečaj angleščine (od 7. do 11.), 12. in 19. septembra bosta arhitekturni delavnici, prva z Alešem Vodipivcem, druga pa z Evo Rubin, od 17. do 21. bo tečaj francoščine za učitelje, 22. pa bo tečaj »za pokušino« iz francoščine v Celovcu.

Ob nadaljnjem programu KUKO je treba omeniti še tečaje za izobrazbo animatorjev, ki jih bo v januarju prihodnjega leta vodila Marie Dufeu. Tečaji KUKO potekajo v prijetnem okolju, v miru, brez stresov na Srmskičnikovi domačiji, organizatorji pa si lahko izberejo tudi drugo lokacijo.

V izdatnem katalogu ISLA so navedene vse potrebne informacije, podrobno pa se zainteresenti lahko pozanimajo pri vodji poslovanja mag. Geli Schellander v Bilčovsu, tel. 04224/2692.

Pravice Slovencev ki nimajo državljanstva

TRST — Poleg zakona o državljanstvu Republike Slovenije, ki naj vrne državljanstvo vsem Slovincem in ne glede na opredeljenost med II. svetovno vojno, je oblikovanje zakona o posebnih pravicah in ugodnostih Slovencev brez državljanstva RS druga velika naloga samostojne in osamosvojene Slovenije. Tudi v tej točki je Svetovni slovenski kongres eden od temeljnih akterjev, ki deluje v smislu celovitega slovenstva. Da bi vsi Slovenci postali en sam organizem od matice do zamejstva pa do izseljenstva, se je pokazalo kot zahtevnejši cilj - če upoštevamo padec izključujočega komunizma in pa novo demokracijo, ki bi lahko temeljne stvari reševala hitreje.

Slovenska ustava v 5. členu določa, da lahko Slovenci brez slovenskega državljanstva uživajo v Sloveniji posebne pravice in ugodnosti, katerih vrsto in obseg naj uredi poseben zakon. To zadeva predvsem zamejstvo in države, ki ne dopuščajo dvojne državljanstva. Gre za status "Slovenca brez državljanstva Republike Slovenije", ki ne daje volilne pravice, omogoča pa druge pravice in ugodnosti. Svetovni slovenski kongres se obrača na slovensko vlado, naj čimprej pripravi osnutek zakona, katerega izhodišča je pripravil že prejšnji minister za Slovence po svetu Janez Dular. Slovenci s tem posebnim statusom bi imeli v Sloveniji pred drugimi tujci prednost pri zaposlovanju, štipendiranju, nakupu delnic, pridobivanju stvarnih pravic na nepremičninah, pri stalnem bivanju. Dalje bi jim status omogočal ugodnejše cene izdelkov in storitev, ugodnejše cene v hotelih, vzgojnih, izobraževalnih, kulturnih in informacijskih zavodih. Slovenci te vrste bi imeli pravico do enakopravnega konkuriranja pri javnih razpisih za kulturne in raziskovalne projekte ter akcije, n.p. nastopanje na filmskih ali gledaliških festivalih, glasbenih ipd. tekmovanjih, bralnih značkah, pisanju učbenikov. Pri uveljavljanju teh pravic bi se moral upravičenec izkazati s posebnim potrdilom oz. izkaznico, priloženo tujemu potnemu listu.

Potrdila oziroma izkaznice bi seveda izdal državni organ Republike Slovenije na podlagi ustreznih vlog. Osnova vloge bi bila izjava, da se ima prosilec za pripadnika slovenskega rodu, pri čemer statusa "Slovenca brez državljanstva Republike Slovenije" ne bi mogla pridobiti oseba, ki je kdaj po l. 1945 podala izrecno izjavo o pripadnosti drugemu narodu. Če je kdo iz zamejstva ali izseljenstva že državljan Republike Slovenije, seveda ne more biti zainteresiran za ta status. Pač pa je utemeljen predlog, da status lahko pridobijo otroci slovenskih izseljencev z območja današnje Republike Slovenije ali z območja zamejstva ter otroci staršev z že priznanim statusom Slovencev brez državljanstva Republike Slovenije. Tudi je zanimivo, da preverjanje znanja slovenščine ni absolutno merodajen kriterij v tej točki: zlasti v ZDA in Kanadi živi veliko ljudi, potomcev izseljencev, ki se čutijo Slovence, čeprav slovenski jezik komaj še obvladajo. Dober primer so tudi Židje, med katerimi velik del sploh več ne obvlada hebrejščine, deluje pa narodno zavedno in povezano.

Kot rečeno si Svetovni slovenski kongres prizadeva, da bi pospešil poleg oplemenitenega zakona o državljanstvu tudi zakon o statusu "Slovenca brez državljanstva Republike Slovenije". V tej smeri deluje in bo deloval tudi Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa, dobro se zavedajo, da brez teh norm ne bomo pustili za seboj težke preteklosti, ne bomo mogli stopiti v Evropo, pa tudi slovenski narod bo še naprej nespravno razdeljen na dvoje.

JANEZ POVŠE

Del pribežnikov bodo sprejeli v Mirnu, del pa v Jesolu

Danes zjutraj prispe na Opčine vlak s 600 bosanskimi begunci

Danes navsezgodaj bi moral na opensko železniško postajo pripeljati vlak z okrog 600 bosanskimi begunci. Prihod beguncev v Italijo je omogočil sporazum, ki ga je italijanski zunanji minister Vincenzo Scotti dosegel v petek na dunajskem zasedanju vrha Srednjeevropske iniciative v korist žrtev vojne v bivši Jugoslaviji.

V Italijo bo prispel le del beguncev, ki so bili dalj časa blokirani na slovensko-hrvaški meji. Ostali bodo dobili zatočišče v Avstriji in na Madžarskem. S tem se bo vsaj za sedaj zaključila njihova tragična odiseja, ki se je začela pred tedni, ko so zapustili svoje domove, da bi se izognili vojni vihri in si rešili kožo.

Konvoj beguncev, ki bo prispel na opensko železniško postajo, prihaja iz Slavonskega Broda. Begunci so prispeli najprej do okolice Zagreba, od tod pa so jih hrvaške oblasti z vlakom poslale proti Sloveniji. Vlak se je ustavil na slovensko-hrvaški meji pri Dobovi, ker slovenske oblasti vsaj začasno ne morejo sprejeti več nobenega begunca. Doslej je namreč dala Slovenija zatočišče več kot 65 tisoč beguncem; vse njene strukture za sprejem pribežnikov so natrpene, zato je bil »ne« za prihod novih beguncev povsem utemeljen. Slovenija je hotela imeti zagotovila, da bodo države, v katere naj bi bili begunci namenjeni, begunce tudi sprejele. Skratka, ni hotela tvegati, da bi ostali na njenem ozemlju.

Po petkovem dunajskem sestanku se je vsa zadeva le premaknila z mrtvega tira. Avstrija, Italija in

Madžarska so privolile v sprejem beguncev. Konvoj kakih dva tisoč ljudi (povečini žensk in otrok) se je tako razdelil v tri dele. Prvi, ki je šel kakih tisoč 200 beguncev, je že odpotoval proti Šentilju za prehod v Avstrijo. Drugi del konvoja naj bi odpeljal proti Italiji danes ob 3. uri zjutraj.

Italija naj bi, kot rečeno, sprejela kakih 600 beguncev. Ko se je na Tržaškem razvedelo o skorajšnjem prehodu pribežnikov, je na tržaški prefekturi takoj stekel upravni stroj, ki bo poskrbel za sprejem beguncev. Rdeči križ, Caritas in obmejna policija so aktivirali vse svoje sile, da bi prihod stekel čim boljše. Po prvih vesteh kaže, da bodo približno polovico beguncev (300) vsaj začasno (govori se o dveh dneh) sprejeli v šotorišču, ki so ga že pred nekaj meseci uredili pri Mirnu prav za pribežnike iz bivše Jugoslavije. Kakih 150 naj bi jih sprejeli v zbirnem centru v Jesolu, za ostale nesrečnike pa se oblasti še dogovarjajo, kje naj bi jih namestili.

Včeraj sta tako oddelek za priseljence in pribežnike pri ACLI kot italijanski svet za pribežnike CIR pozitivno ocenila sklep rimske vlade, da sprejme begunce. Dan prej sta se obe organizaciji zavzeli za ta korak, v svojih tiskovnih notah pa sta dokaj kritično ocenili dosedanje zadržanje Italije do vprašanja beguncev.

Tako ACLI kot CIR sta izhajala iz dejstva, da Slovenija in Hrvaška ne moreta sprejeti vseh beguncev. Po nekaterih izračunih je doslej v

bivši Jugoslaviji zapustilo svoje domove kar 2 milijona 200 tisoč ljudi. Več stotisoč jih je pribežalo v tujino. Italija je do včeraj sprejela kakih sedem tisoč beguncev; v številu so vključeni tudi pripadniki italijanske manjšine na ozemlju bivše Jugoslavije, ki so se pri prihodu v matično domovino lahko poslužili ugodnosti zakona št. 423 iz lanskega leta. Med državami, ki so sprejele največ beguncev, prednjači Nemčija, kamor se jih je zahtevalo že več kot 200 tisoč. Avstrija je sprejela 52 tisoč beguncev, Madžarska 45 tisoč, oddaljena Švedska pa kar 27 tisoč, kar je skoraj štirikrat več kot bližnja »sosed« Italija.

V tiskovnem sporočilu CIR je navedeno tudi dejstvo, da je Italija uredila strukture za sprejem do 20 tisoč ljudi, doslej pa je bila »zasedena« le desetina teh struktur. Italijanska vlada je namenila pomoči beguncem 125 milijard lir, ki naj bi jih porabili tako za pribežnike v Italiji, kot tudi za begunce na ozemlju bivše Jugoslavije.

Predsednik CIR Domenico Rosati je v petek poslal italijanskemu notranjemu ministru Mancinu brzojavko, v kateri ga prosi, naj Italija ne zapre meja za bosanske begunce in naj jih sprejme in tako potrdi svoj humanitarni čut.

Italijanska vlada je odobrila njegov apel: na svoje ozemlje bo danes sprejela novih 600 beguncev. Njihov vlak bo danes zjutraj pripotoval na opensko železniško postajo, tam pa bodo italijanski organi poskrbeli za prevoz nesrečnikov na zbirna mesta.

Pri tukajšnji Trgovinski zbornici

Mihalič novi predsednik Konzulte za kmetijstvo

Direktor tržaške Kmetijske zadruge Boris Mihalič je novi predsednik Konzulte za kmetijstvo, gozdarstvo in ribolov pri pokrajinski Trgovinski zbornici. Mihalič je bil izvoljen na predlog predsednika zbornice Giorgia Tombesija in je prejel glasove predstavnikov vseh stanovskih organizacij in združenj (med njimi je tudi Kmečke zveze), ki so zastopane v konzultu. To je telo, ki ima v prvi vrsti posvetovalne funkcije in ki deluje v tesnem sodelovanju s predsednikom in z izvršnim odborom Trgovinske zbornice. Slovenski predstavnik je prevzel mesto pokojnega odvetnika Rustia Trainaja, ki je dolgo let vodil Konzulto za kmetijstvo.

Tombesi je v predstavitvi kandidata za predsednika izrecno omehil, da gre za uveljavljenega slovenskega podjetnika, ki uživa ugled v kmetijskem sektorju in ki bo nedvomno prispeval, da bo konzulta res poslovala v korist gospodarskih panog, za katere je bila pred leti ustanovljena. Mihalič se je v kratkem pozdravnem nagovoru uvodoma zahvalil za izvolitev in torej za izkazano zaupanje. Rekel je, da mora postati pokrajinska Konzulta za kmetijstvo, gozdarstvo in ribolov res živo in učinkovito telo, svoj delovni program pa bo predstavljal na drugi seji, ki je že sklicana za september. Na njej bodo imenovali tudi razne komisije, ki se bodo ukvarjale s specifičnimi vprašanji treh gospodarskih panog.

Boris Mihalič je precej znana osebnost v našem manjšinskem življenju. Bil je dolgo let dolinski

občinski svetovalec in istočasno občinski odbornik (v tem svojstvu se je ukvarjal tudi s kmetijstvom), poslovno pa se - kot rečeno - ukvarja z vodstvom Kmetijske zadruge. Trenutno je tudi predsednik organizacijskega odbora Kmetijskih dnevnov, ki so letos iz tehničnih razlogov žal odpadli, predsednik in člani odbora pa si močno prizadevajo, da bo ta pomembna manifestacija, kljub nekaterim težavam, spet redno stekla septembra prihodnjega leta.

Dolina: prijava

glede hitre ceste

Dolinska občinska svetovalca Boris Gombač (Slovenska narodna stranka) in Alessandro Capuzzo (Zelena lista) sta včeraj predložila sodbu in karabinjerjem prijavo v zvezi s slabim cestnim plaščem hitre ceste v dolinski občini. Poseg občinskih svetovalcev sledi nedavnemu protestu prebivalcev Ricmanj in Loga, ki se čutijo prizadete zaradi akustičnega onesnaževanja bližnje avtoceste.

Z Dežele pa je medtem prišla vest, da je deželna tehnična komisija dala privoljenje za ureditev akustičnih panojev na celotnem avtocestnem odseku med Boljuncem in Katinaro. S to zadevo se je večkrat ukvarjal tudi dolinski občinski svet, ki je že nekajkrat pozval pristojna telesa, naj dokončno uredijo ta del hitre ceste, ki povzroča upravičene proteste okolškega prebivalstva.

Drevi na ulicah starega mesta

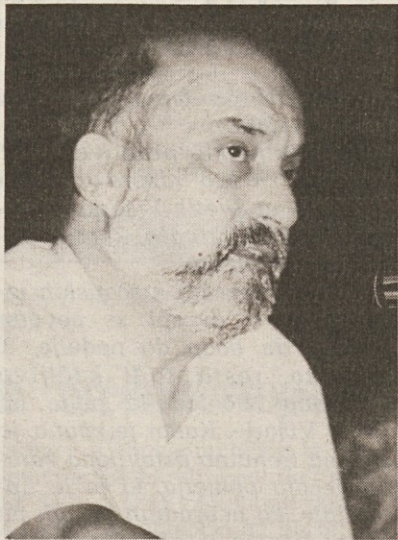
Glasba in plesi srednjega veka

Po dveh uspešnih prireditvah se festival Večer prazničnega dne - »La sera del dì di festa« drevi nadaljuje z zanimivim prikazom družabnega življenja v času renesanse in srednjega veka. V prvem delu se bo s spletom ljubezenskih pesmi in zabavnejših napevov predstavila tržaška skupina Polivox: v ospredju bo glasba, ki je spremljala večerna srečanja na italijanskih dvorih v 15. stoletju. Gledališke značilnosti bodo pa prišle do izraza v drugem delu prireditve, ko bo vokalno-instrumentalni ansambel Dramsam iz Gradišča ob Soči ponazoril dogajanje na srednjeveški ohi. Gre za odlomek iz alegoričnega speva Roman de Fauvel iz 14. stoletja. Drevisnji Večer prazničnega dne se bo začel ob 21. uri, prizorišče pa bo manjši trg med ulicama Cattedrale in dei Colombi v starem mestu.

Niz nedeljskih prireditev, posvečenih srednjeveški in sploh starejši glasbeno-gledališki umetnosti, se bo nadaljeval vse do 30. avgusta. Že četrtič ga prireja tržaški krožek Jacques Maritain, ponuja pa res zanimivo doživetje na sicer kaj malo živahnem poletnem kulturnem prizorišču. Vsak nedeljski večer stari del Trsta zadiha v nekakšnem magičnem ozračju, po zaslugi priznanih skupin (v glavnem iz Italije) pa zaživi v posebni kulturni razsežnosti, ki skuša ovrednotiti tako izročilo preteklosti kot zanemarjeni, a še vedno privlačni del mesta. (dam)

Don Vatta o novem terapevtskem središču za kmetijstvo

Pobuda v korist vse družbe

don Mario Vatta

»Mnenje, ki ga je izrazil dolinski župan Marino Pečenik glede našega načrta, nas je prijetno presenetilo.« Besede je izrekel don Mario Vatta, ustanovitelj, pobudnik in duša Skupnosti San Martino al Campo, enega najzaslužnejših tržaških središč za pomoč mladim ljudem na robu družbe, podvrženim mamilom, alkoholu, psihičnim deviacijam in drugim negativnim vplivom sodobnega družbenega sistema.

Skupnost San Martino al Campo je pred nedavnim predstavila Občini Dolina podroben načrt za uresni-

čitev terapevtskega središča na pobojju Dolge krone, nad Frankovcem. Zemljišče obsega 45 tisoč kvadratnih metrov in je last Ustanove za tržaško industrijsko cono, ki je Skupnosti s tem ponudila dragoceno priložnost, da uresniči svoj plemeniti načrt. Da pristojno ministristvo odobri obljubljeno denarno podporo, je sedaj potrebno le še ugodno mnenje dolinske občinske uprave, najprej tehničnega urada, nato gradbene komisije in še skupščine. »Zavedam se nezaupanja, ki ga ta načrt lahko porodi,« zagotavlja don Vatta. »Zato bomo še pred začetkom kakršnihkoli del štli med ljudi, jim razložili, za kaj gre, in skušali premostiti dvome.«

Na tem zemljišču naj bi se razvila kmetijska dejavnost v terapevtske namene. Manjše zgradbe torej, s čisto »kmečkimi« značilnostmi, postavljene v naravno okolje, v katerem po urbanističnem načrtu niso dovoljeni gradbeni posegi razen tistih, ki so namenjeni tovrstni gospodarski dejavnosti. Nova terapevtska skupnost pa bo z vrtnarjenjem, poljedelstvom (po možnostih sta predvidena tudi živinoreja in predelovanje kmetijskih pridelkov) služila rehabilitaciji mladih ljudi, ki se želijo rešiti odvisnosti od mamil, alkohola ipd. in se ponovno polno vključiti v družbeno okolje.

Gre za največjo in zato najzahtevnejšo dosedanje pobudo te po-

membe tržaške organizacije, ki slo ni prvenstveno na prostovoljnem delu, išče sodelovanje z javnimi ustanovami in zdravniško-skrbstenimi službami, skrbi za stalno izobraževanje svojih sodelavcev, zbira in posreduje strokovne informacije. Skupnost je nastala novembra 1970 in kot pravi don Vatta, je tedaj šlo za »neformalno pobudo, s katero smo želeli pomagati pri reševanju naraščajočega problema mamil, nato alkoholizma in vseh tistih okoliščin, ki mlademu človeku ustvarjajo nelagodje v družbenem sistemu in ga torej silijo v deviacije.« Don Vatta je pet let delal tudi ob strani Basaglie in sodeloval pri njegovih pomembnih načrtih na področju psihiatrije. Njegova izkušnja pa prav gotovo izvira še posebej iz velike človeške občutljivosti in razumevanja, ki ju don Vatta izraža tudi kot človek.

Danes predstavlja Skupnost San Martino al Campo pravega sogovornika za vse, ki bi radi zaživel v novo življenje in se spet vključili v »normalno« družbo. Za to skrbita spejemni in bivanjski skupnosti na Opčinah in pri Sv. Justu, zadruga Germano, ki že nekaj let uspešno vključuje mlade ljudi v svet dela, nedavno nastala tiskarna, ki ponuja cenejše storitve in obenem poklicno usposablja mlade, medtem ko se Študijski center Paolo Fonda od leta 1985 ukvarja z zbiranjem in objavljanjem raznega gradiva.

DAMIANA OTA

Pobratenje na krovu

raketne križarke Vittorio Veneto

Včeraj dopoldne so se na krovu raketne križarke Vittorio Veneto v Trstu slovesno pobratili mornarji te bojne ladje in karabinjerji istoimenske 5. divizije. Kot je verjetno že marsikdo opazil, je raketna križarka privezana pri pomolu Audace. Listino pobratenja sta na njej podpisala poveljnik bojne ladje Roberto Fusco, ki je doma iz Padove, in general Sergio Colombini, ki je doma iz Pordenona. Pred tem sta oba poveljnika priložnostno spregovorila predstavnikom posadke raketne križarke in predstavnikom karabinjerjev 5. divizije. Na slovesnosti je igrala tudi godba.

Pojasnimo naj, da 5. karabinjerska divizija Vittorio Veneto ima svoj glavni sedež v Padovi, njeno delovno območje pa je zelo obsežno, saj zajema ves severovzhod Italije, in sicer dežele Furlanijo-Juljsko krajino, Veneto, Tridentinsko-Južno Tirolsko in Emilijo-Romagno. Vanjo pripada okrog petnajst tisoč karabinjerjev.

Raketna križarka Vittorio Veneto je bila izdelana leta 1969, prvič pa je bila v Trstu že tri mesece po svojem splavu. Na njej je praviloma 600 mož posadke. Posebno dobro je opremljena za protiletalske in protipodmorniške akcije, uporabna pa je tudi za protiladijske operacije. Na njej je tudi šest helikopterjev.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

prireja v šolskem letu 1992/93 v Trstu naslednje tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur)
2. za uradnike uvožno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur)
3. za kuharje - 1. letnik (1200 ur)
4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih)
5. osnovne informatike - MS DOS 5, WINDOWS 3 (40 ur)
6. elektronske razpredelnice - LOTUS 1.2.3 (60 ur)
7. urejevanje besedil - WORD 5 (60 ur)
8. urejevanje datotek - DB III Plus (60 ur)
9. za programiranje osebnih računalnikov z uporabo jezika DB III Clipper 5 (150 ur)
10. začetniški tečaj italijanščine (50 ur)
11. za sklepanje trgovskih pogodb (50 ur)
12. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur)
13. splošno kmetijstvo (150 ur)
14. enologija (30 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 31. julija t.l. na začasnem sedežu zavoda, Ul. Revoltella 37, tel. 394515, vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 13. ure. Za tečaj iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 362941.

Rigutti confezioni

RAZPRODAJA

OB KONCU

SEZONE

V Ul. Mazzini 43

ILGiulia

v trgovskem centru

TRST

Ali bo Samo Pahor končno postal polnopravni občinski svetovalec?

Občinski svet ima jutri na dnevnem redu potrditev njegove izvolitve

Tržaški občinski svet bi moral na jutrišnji seji dokončno potrditi izvolitev svetovalca Slovenske skupnosti Sama Pahorja. Pogojnik pa je obvezen, ker so svetovalci MSI že napovedali, da bodo v sejni dvorani spet kontestirali Pahorjevo izvolitev, češ da še ni vse razčiščeno v zvezi z njegovimi spori z občinsko upravo. Gre za neutemeljene kontestacije MSI, saj je izredni komisar Občine Trst Sergio Ravalli že prejšnji teden podpisal odlok, s katerim uprava jemlje v vednost, da se je občinski svetovalec SSK odrekel tožbi proti Občini. Fašisti pa sedaj pravijo, da bi morala podobno formalno potezo narediti tudi Prefektura, ki naj bi bila na nek način pristojna na področju izterjevanja raznih glob. MSI hoče očitno - kot doslej - še naprej izkoriščati Pahorjevo izvolitev v čisto politične namene, pri čemer pa je upati, da bo jutri zvečer v skupščini ostala popolnoma osamljena.

Razgovori za oblikovanje novega občinskega in pokrajinskega odbora doslej še niso obrodili nobenih sadov. Uradnih in neuradnih sestankov med strankami je bilo kar precej, konkretnega pa še ni bilo ničesar. Gotovo je edinole to, da bosta Stranka komunistične prenovе in Severna liga v novih upravah gotovo v opoziciji, ostalo pa je še vse odprto. Lista za Trst vztraja pri svojem predlogu oblikovanja »uprave državljanov«, v kateri bi bili zastopani predstavniki vseh strank z izjemo SSK.

Na Občini ima vsekakor dobre možnosti za prodor koalicija KD-LpT-PSI-PLI, kateri bi se morda pridružili še republikanci, čeprav si nekateri v vrstah KD in PSI pri-

zadevajo, da bi v večino stopila tudi »Demokatične zveza Trst za Evropo«. V DSL pa obstajajo različna mnenja o možnosti, da bi Occhettova stranka v teh političnih pogojih sodelovala z melonariji. Dosti bolj zapleten pa je politični položaj na Pokrajini, kjer bo koalicija po vsej verjetnosti drugačna kot na Občini.

Na nevarnost, da bi v novo upravo na nek način vključili misovce, je včeraj opozoril pokrajinski tajnik SSK Martin Breclj, ki je zaskrbljen, ker sta se delegaciji KD in PSI že sestali s predstavništvom MSI. Brecljeva stranka ocenjuje to zelo negativno, saj gre za politično legitimiranje stranke, ki zagovarja vse prej kot enakopravno sožitje med Slovenci in Italijani ter demokratične vrednote. SSK vsekakor pripravlja politični in upravni program, ki ga namerava predstaviti vsem strankam, razen MSI in Listi.

V mestu vlada medtem pričakovanje za zasedanje Deželnega upravnega sodišča (TAR), ki bo 29. julija vzelo v pretres volilni priziv Severne lige. Bossijevo gibanje kontestira volilno udeležbo Liste za Trst in Lege Giuliane, češ da za sodelovanje na upravnih volitvah nista zbrali ustreznih podpisov. Govori se, da bo TAR preložil razsodbo na oktober. Za sredo, 29. julija, pa je sklicano tudi zasedanje pokrajinskega sveta. Na tej seji bodo - vsaj tako je upati - morda le izvolili predsednika in novo pokrajinsko upravo.

Vodstvo SKP kritično ocenjuje novo deželno volilno zakonodajo

Stranka komunistične prenovе nikakor ni zadovoljna z volilnim zakonom, ki ga je v četrtek zvečer po maratonski razpravi izglasoval deželni svet. Deželno vodstvo stranke je namreč mnenja, da je ta normativ ohranil nekatere protidemokratske značilnosti, kar da postavlja v dvom njegovo ustavnost, predvsem kar zadeva načelo o proporcionalni zastopanosti strank v bodoči skupščini. SKP kritično ocenjuje tudi člen o volilnem povezovanju, ki po njenem mnenju samo potrjuje odvisnost majhnih strank od velikih sil. Tiskovno sporočilo deželne SKP vsebuje tudi kritiko tistim svetovalcem opozicije (Budin in Bratini, op.ur.), ki so - namreč s tem da so glasovali proti usmeritvi svoje stranke - glede volilnega povezovanja samo ponudili »rešilni pas Krščanski demokraciji«.

Stranka komunistične prenovе pa je sicer prepričana, da je nov deželni volilni zakon rezultat hude politične zmede, ki da vlada v deželni skupščini, in tudi negotovega zadržanja opozicije, s katerim so se njenem prepričanju konec koncev okoristili samo zagovorniki te nove volilne zakonodaje.

Na križišču pred Bazovico »Domač« poseg na preživelem smerokazu

Že večkrat je bilo slišati pripombe in kritike na račun pristojnih oblasti, ki na našem obmejnem območju še niso poskrbele za prilagoditev smerokazov in napisov novi državni stvarnosti za mejo. Turista tako še vedno usmerjajo v »Jugoslavijo«, ki je ni več, o mednarodno priznani državi Sloveniji pa ni sledu. Nič čudnega torej, če se je našel nekdo, ki je (kot vidimo na posnetku D. Križmančiča) oznako »YU« na kačipotu v križišču pred Bazovico preprosto prelepil z avtomobilsko oznako Slovenije.

Prometne omejitve zaradi zahtevnejše selitve v mestu

Tržaška občinska uprava obvešča, da bo v ponedeljek, 20., in v torek, 21. t. m., zaradi selitvenih operacij od 9.30 do 11.30 ter od 15. do 17. ure zaprta za promet Ulica Artisti pri hišni številki 3/b. Iz istega razloga je v dneh 20. in 21. t. m. prepovedano parkiranje vozil na obeh straneh Ulice Manzoni pri hišni številki dvajset.

Avtomobile, ki bodo tam ustavljeni, bo odpeljal pajk.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage mame

Marije Legiša vd. Pieri

Posebna zahvala g. župniku, pevkam, darovalcem cvetja in SKD Cerovlje-Mavhinje

SVOJCI

Cerovlje, 19. julija 1992

Ob težki izgubi dragega prijatelja Franca Mljača izrekam globoko sožalje ženi Rezi in otrokom

Maruška Štoka

Ob izgubi dragega Borisa Debeljuha izreka družini iskreno sožalje

Alfred in Jolanda Švagelj, Rado z družino ter Ruggero Ferluga z družino

Marku, Marjani in gospe Anamarji - s srcem smo z vami

mladina od Piščancev in Lajnarjev

Borisl

Naj ti bo lahka domača zemlja.

Vaščani od Piščancev in Lajnarjev

Ob izgubi dragega Borisa izreka iskreno sožalje prizadeti družini

Mitja, Anja, Gerdy in Inko

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Borisa Debeljuha

se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Posebna zahvala dr. Renatu Štokelj, gospodu Dušanu Jakominu in pevskemu zboru Vasilij Mirk.

Maša zadušnica bo v četrtek, 23. julija, ob 19. uri v škedenjski cerkvi.

SVOJCI

Rojan, 19. julija 1992

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Franca Mljača

se iskreno zahvaljujemo dr. Daniju Žerjalu, dr. Lupincu in bolničarskemu osebju.

Zahvala naj gre tudi gospodoma Viliju Žerjalu in Milanu Nemacu, pevskemu zboru od Sv. Ivana in Planinka iz Uke, lovskemu društvu Doberdob ter vsem prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali.

Družina Mljač

Trst, 19. julija 1992

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Jušta Ukmarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin, še posebno SKP s Proseka-Kontovela, govorniku in pevcem.

SVOJCI

Kontovel, 19. julija 1992

Včeraj v Nabrežini odprli udoben dom za ostarele

V Nabrežini so včeraj predali name-nu nov dom za premične in delno pre-mične ostarele. Dom nosi ime »Kraško cvetje«, stoji pa v cvetnem parku ne-daleč od doma za ostarele Pineta del Carso. Nov dom je namenjen pred-vsem tistim, ki bi želeli v tej strukturi preživeti obdobje rehabilitacije po hu-dih boleznih. Dom ima vse hotelske službe, obenem pa bodo imeli gostje

ob potrebi na voljo tudi takojšnja zdravniška pomoč.

Nova struktura je povsem zasebna, odpira pa tudi 20 novih delovnih mest. Razpolaga z 28 enopostelnimi in dvo-postelnimi sobami, vsaka soba je opremljena s kopalnico in teraso. Jedilnica je obsežna in tudi zelo sončna. V domu bodo gostje razpolagali še z dnevno sobo in bralno sobo, posebna soba pa je namenjena predvajanju fil-mov in televiziji.

Park je cvetoč, poln zelenja, bogati-ta ga vodnjak in balinarsko igrišče. Gostje novega doma bodo imeli tudi priložnost za telovadbo in rekreacijo, udeleževali pa se bodo lahko organi-ziranih izletov. V večernih urah bo za goste skrbela bolničarska služba.

Na sliki (foto Križmančič) včerajšnje odprtje doma Kraško cvetje v Nabrežini.

Mladi iz različnih držav tkejo prijateljstva v Devinu

V Devinu je včeraj prispelo 19 mla-dih iz 8 različnih držav na 3. tabor Alpe-Jadran, ki ga prireja tržaški Li-ons Club Host. V tednu dni skupnega bivanja bodo spoznali naše kraje, predvsem pa se bodo spoznali med sabo ter med sabo tudi vzpostavili pri-jateljske vezi. Namen tabora je na-mreč prav ta, da prispeva k tkanju pri-jateljskih vezi med mladimi iz različ-nih držav, zlasti pa z območja Alpe-Jadran, in sicer v prepričanju, da je tudi s takšnimi drobci mogoče in celo potrebno sestaviti mozaik miru.

Tabor je, kot že prejšnji dve leti, or-ganizacijsko omogočil Jadranski za-vod združenega sveta iz Devina, ki je zanj dal na razpolago svoje prostore in druge strukture. Udeležence tabora so včeraj dopoldne na otvoritveni sloves-nosti pozdravili predstavniki tržaških Lions Clubov z guvernerjem Pinijem na čelu, devinsko-nabrežinski podžup-an Breclj in rektor Jadranskega za-voda združenega sveta Sutcliffe.

Na sliki (foto Križmančič): udele-ženci tabora Lions Cluba.

Mlada dijakinja Elisa zmagala na lepotnem tekmovanju v Grljanu

Tržaška dijakinja Elisa Pavan je bila v petek zvečer v nekem zna-nem grljanskem nočnem zabavišču izvoljena za »miss modella oggi«. 18-letna lepota je v lepotnem tekmovanju pregazila deset tekmo-valk. S tem si je prislužila pravico do nastopa na deželnem natečaju za isti naslov, ki bo 13. septembra v kraju Artegna v videmski pokrajini. Zmagovalka tega tekmovanja bo razkazovala svoje čare na vsedržav-nem natečaju, ki bo predvidoma ok-tobra v Rimu.

Cesta Trst-Katinara pod drobnogledom sodnih preiskovalcev

Včeraj okrog 17.30 so po treh dneh ponovno odprli pas hitre ceste Trst-Katinara, na katerem so tehniki izvedli vrsto meritev in pregledov. Tehnike je imenoval namestnik dr-žavnega pravdnika Piervalerio Rei-notti, da bi preverili, ali je podjetje Grassetto zgradilo cesto v skladu s pogodbenimi določili. Povedati je namreč treba, da se je maja pojavila večja razpoka na cestišču. Lastnik podjetja Grassetto je finančnik Sal-vatore Ligresti, ki so ga v teh dneh aretirali zaradi podkupnin.

OBVESTILO SSŠ

Sindikat slovenske šole naproša učitelje, ki so se prijavili za študij ob delu na pedagoški fakulteti ljubljanske univerze v naslednjem šolskem letu, naj dvignejo važno obvestilo na sedežu SSŠ, Ul. Car-ducci 8, v torek ali četrtek (11.30 do 13.00).

PERTOT & C.

Ul. Ginnastica 22
TRST
Tel. 371648

sezonska razprodaja
metražnega blaga
ter moške
in ženske trikotaže

obv. občini

ŠD PRIMOREC

vabi na

ŠPORTNI PRAZNIK

do 20. julija na nogometnem igrišču v Trebčah

Delovali bodo dobro založeni kioski. Zabaval bo ansambel Happy Day. Istočasno se bo odvijal turnir v malem nogometu.

Narodna in študijska knjižnica

obvešča svoje obiskovalce, da bo zaradi dopusta zaprta od 24. julija do 14. avgusta t. l.

Se odpravljajš na letovanje?

Si že pripravil kovčke? Še enkrat pregledj ali je vse v redu in nisi kaj pozabil. Si pomislil, da lahko gre s tabo na počitnice tudi Primorski dnevnik. Dovolj je, da vsaj štiri dni pred odhodom sporočiš Primorskemu dnevniku, tel. 7796600, od 13. do 19. ure, naslov kraja, kjer boš letoval. Tako, zdaj ne manjka ničesar. Vesele počitnice.

KD PRIMORSKO

Borov gozdič v Mačkoljah

ŠAGRA

od 24. do 29. julija 1992

Toplo vabljeni!

16. julija sta na fakulteti za arhitekturo v Benetkah diplomirali BARBARA ŽETKO in ERIKA KOŠUTA

Iz srca jima čestitajo in želijo mnogo uspehov

družini Žetko in Košuta ter vsi, ki ju imajo radi

Dne 16. t. m. je na fakulteti za arhitekturo v Benetkah z uspehom diplomirala ERIKA KOŠUTA

Ob tej priložnosti ji iz srca čestitajo

nona Nina in nona Kati, strici, tete, sestrice in bratanci

KD Rdeča zvezda iskreno čestita odbornikom

ELENI SAMAR, KRISTJANU BRIŠČIKU in ROBERTU ŠAVRONU

ob uspešno opravljeni maturi

Maestro VASJA LEGIŠA

je diplomiral za profesorja violončela.

Čestita mu klapa

KD Fran Venturini čestita članom in vašanom, ki so izdelali maturo: IGOR MOKOR - strokovna, MARTINA SAMEC - učiteljice, ILARIA GIORGI, DAMIANA OLENIK, DIMITRIJ ROSSO - trgovska, posebno pa trgovski »šesdesetici«
MIRIAM OTA

V četrtek, 16. julija, sta na fakulteti za arhitekturo v Benetkah doktorirali ERIKA KOŠUTA in BARBARA ŽETKO

Iskrene čestitke in obilo uspeha jima želi

družina Bogatec

Na slovenskih višjih šolah so opravili zrelostni izpit naslednji republiški maturanti: VESNA BUSCEMI, NATAŠA GRIZONIČ, DANILO PAHOR, TANJA PURIČ, TANJA ŠKABAR in ERIKA ZENIČ

Vsem skupaj iskreno čestita in želi še nadaljnjih uspehov

župnijska skupnost Repentabor

V petek, 17. julija, je na biološki fakulteti tržaške univerze z odliko in pohvalo diplomirala CRISTINA MAGAINA

Iskreno ji čestitajo

mama, očka, Anna in vsi, ki jo imajo radi

FC PRIMORJE

priredi: ŠPORTNI PRAZNIK

na Proseku 19. in 20. julija

Danes, 19. t. m., ob 17. uri

odprtje kioskov; ob 20.30 ples z ansamblom SOUND.

V ponedeljek, 20. t. m., ob 17. uri

odprtje kioskov; ob 20.30 ples z ansamblom LOJZE FURLAN.

Delovali bodo dobro založeni kioski z jedačo in pijačo

Vabljeni!

FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA

19. in 20. julija 92 v ZGONIKU

v organizaciji Stranke komunistične prenove - Krožek Kras

Danes, 19. t. m., ob 19. uri koncert godbe na pihala iz Nabežine. Nato bo govoril Stojan Spetič na temo »Procesi proti komunistom - kdo so odgovorni za protirevolucijo na Vzhodu«. Od 21. do 1. ure ples z ansamblom Furlan.

Jutri, 20. t. m., ob 20. uri nastop Vanke in Tonce, od 21. do 1. ure ples z ansamblom Krt.

koncerti

Festival operete

Jutri, 20. t. m., ob 20.30 bo na Trgu Unità v sklopu Mednarodnega festivala Operete KONCERT tržaške godbe na pihala G. Verdi, ki bo pod vodstvom Lidiana Azzoparda izvajala Suppejeve, Strausove, Stolzove, Kalmanove, Leharjeve, Kernove, Gershwinove skladbe.

Gledališče Verdi

Simfonična sezona '92

Do 4. septembra se nadaljujejo vpisovanja za abonmaje (red A) pri blagajni gledališča na trgu Unità. Blagajna bo zaprta od 29. julija do 1. septembra 1992.

Večer prazničnega dne (La sera del di di festa)

Nocoj ob 21. uri bo v Ul. della Cattedrale nastop skupine ENSEMBLE VOCALE POLIVOX. V primeru slabega vremena bo koncert v dvorani "Don Sturzo" - Ul. don L. Sturzo 4 (Trg Rosmini).

gledališča

SSG - Predstave na prostem

Slovensko stalno gledališče gostuje s komedijo Carla Goldonija PREBRISANA VDOVA danes, 19. t. m. v Števerjanu, v torek, 21. t. m. v Doberdolu in v sredo, 22. t. m. v Štandrežu. Pričetek ob 21. uri.

LES VOLEURS organizira v petek, 24. t. m., ob 20. uri multimedialni večer v bivši umobolnici - Posto delle Fragole.

razna obvestila

Solidarnostni odbor poziva širšo javnost, da prispeva za pomoč beguncem iz BiH. Zbrana sredstva bodo izročena Rdečemu križu Slovenije, ki se na vse bolj dramatičen način sooča s problemom številnih beguncev. Finančne prispevke je mogoče nakazati pri sledečih slovenskih denarnih zavodih: Tržaška kreditna banka, Hranilnica in posojilnica Opčine ter Hranilnica in posojilnica Nabežina.

Uprava Občine Zgonik obvešča, da bo občinska knjižnica v Saležu odprta v juliju in avgustu samo ob torkih od 16. do 19. ure.

Skupina Sončni žarek pod pokroviteljstvom Zadržnega centra za socialno dejavnost prireja za predšolske in osnovnošolske otroke od 31. 8. do 11. 9. poletni center v Brojenci pri Križu (ob morju). Informacije in vpisovanja na tel. št. 360324 ali osebno na sedežu zadrge v Ul. Cicerone 8/B v uradnih urah.

Urniki odhoda in prihoda šolabusa v poletni center v Nabežini od 20. do 31. julija: Medjvas 7.30 - 13.35, Štivan 7.35 - 13.33, Devin 7.40 - 13.30, Sesljan 7.45 - 13.25, Vižovlje 7.48 - 13.20, Cerovlje 7.52 - 13.15, Nabežina Kamnolomi 8.00 - 13.05, Slivno 8.05 - 13.00, Trnovca 8.10 - 12.53, Praprot 8.15 - 12.50, Šempolaj 8.18 - 12.48, Nabežina Postaja 8.23 - 12.45. Urnik društvenega kombija: Prosek 8.00 - 12.45, Križ 8.10 - 13.00.

ZSKD, Društvo zamejskih likovnikov in Združenje Lupusinfabula prirejata XXII. likovno kolonijo mladih v Sesljanu od 24. do 29. avgusta letos. Informacije in prijave ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. (040) 635626 (vsak dan razen ob sobotah).

Narodna in študijska knjižnica obvešča svoje obiskovalce, da bo zaradi dopusta zaprta od 24. julija do 14. avgusta.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da se je preselil v Ul. Revoltella 37, tel. 394515, fax 394015.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza obvešča, da je do 31. avgusta urad zaprt v popoldanskih urah.

Tržaška knjigarna obvešča, da bo zaprta zaradi dopusta od 20. julija do vključno 1. avgusta.

Tržaški odbor »Salaam otroci oljčne vejice« prireja v torek, 21. julija, ob 20.30 v krožku ARCI pri Rumeni hiši na Furlanski cesti srečanje, na katerem bo prof. Pavel Strajn govoril na temo »Zgodovina Palestine: zaman pričakovani pravični mir«. Predstavniki tržaškega odbora bodo spregovorili o posvojitvi palestinskih otrok in prikazali stanje na zasedenih ozemljih s fotografskimi posnetki. Vljudno vabljeni.

ŠZ Sloga organizira od 30. julija do 2. avgusta turnir v beach volleyu (odbojka na plaži) na nogometnem igrišču v Trebčah. Zaradi velikega zanimanja se je društvo odločilo, da podaljša rok za vpis do 24. t. m. Informacije in vpisovanje v čistišnici »Roiano«, Ul. Barbariga 5 (tel. 414142), od 8.30 do 18. ure. Vsak večer bo zabava s plesom in specialitete na žaru.

razstave

V TK galeriji je na ogled razstava DEMETRIJA CEJA.

V kavarni Caffè degli specchi je na ogled razstava kraških pokrajin slikarke LILI LUPIERI. Razstava bo odprta do 13. septembra.

V galeriji Muzeja Revoltella v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".

Na sedežu Turistične ustanove v Sesljanu je odprta razstava "Karikature" Giovannija DUIZA, ki bo trajala do 31. t. m. po običajnem urniku.

Na sedežu Turistične ustanove v ul. S. Nicolò 20 razstavlja ALFREDA CHALVIEN. Razstava bo odprta do 30. t. m.

V ateljeju kiparja Benedettija v Čedadu je, v okviru Mittelfesta, odprta razstava tapiserij "Poklon Moravski". Razstava bo odprta 31. t. m.. S svojimi deli je prisotna tudi Magda TAVČAR.

kino

ARISTON - 21.30 La leggenda del re pescatore, r. Terry Gilliam, i. Robin Williams.

EXCELSIOR - 17.30, 18.45, 20.30, 22.15 KGB - Ultimo atto, r. Deran Serafian.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 Ed ora qualcosa di completamente diverso.

NAZIONALE I - 16.40, 22.15 Viaggio all'Inferno, r. Francis Ford Coppola.

NAZIONALE II - 16.00, 18.20, 20.15, 22.15 Tutto può accadere, r. John Hughes.

NAZIONALE III - 17.00, 22.15 Obiettivo indiscreto, i. Luca Barbareschi.

NAZIONALE IV - 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 Point Break, i. Patrick Swayze.

GRATTACIELO - 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 Splando Marina, i. Deborah Caprioglio.

MIGNON - Zaprto zaradi počitnic.

LJUDSKI VRT - 21.15 Terminator 2.

EDEN - 15.30, 22.10 Cosce calde, porn., □□

CAPITOL - 16.45, 18.30, 20.20, 22.10 Lionheart - Scommessa vincente, i. Jean Claude Van Damme.

LUMIERE - 20.00, 22.15 Il ladro di bambini, r. Gianni Amelio.

ALCIONE - Zaprto zaradi počitnic.

RADIO - 15.30, 21.30 Orgasmi deliranti, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

PRITVIL

Synteko

Frittoli-parchetti

EDINI EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK V TRSTU - Ul. S. Zenone 6 Tel. 763429

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 19. julija 1992

ARSEN

Sonce vzide ob 5.34 in zatone ob 20.48 - Dolžina dneva 15.14 - Luna vzide ob 22.31 in zatone ob 10.15

Jutri, PONEDELJEK, 20. julija 1992

MARJETA

PLIMOVANJE DANES: ob 6.17 najnižja -47 cm, ob 13.05 najvišja 39 cm, ob 19.07 najnižja -16 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 0.22 najvišja 19 cm, ob 6.40 najnižja -40 cm, ob 13.34 najvišja 38 cm, ob 19.55 najnižja -15 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26,5 stopinje, zračni tlak 1020,6 mb rahlo narašča, veter 5 km na uro zahodni, vlaga 65-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Gabriele Maiellaro, Andrea Vecchia, Roona Perini, Stefano Messi, Francesco Olivieri, Massimo Sferza, Massimiliano Prodan.

UMRLI SO: 71-letna Ines Pillin, 62-letni Mario Stancic, 81-letna Adda Pogorelc, 88-letna Bruna Iurizza, 68-letna Antonia Rocco, 88-letna Giustina Sedmak, 76-letni Marino Croci, 76-letni Antonio Bagnato, 89-letna Mercedes Mazzieri, 68-letna Anita Flego, 79-letna Elisabetta Pernat, 43-letni Ferruccio Zoccolan, 57-letna Emma Simonetti, dve uri in 40 minut stara Jessica Riva, 80-letni Antonio Calzi, 89-letni Vittorio Cossutta, 71-letni

čestitke

ŠZ Sloga čestita vsem svojim tekmovalkam in tekmovalcem za uspešno opravljeno maturo ter jim želi uspešno nadaljnjo življenjsko pot.

Danes praznuje KRISTJAN KOCJAN 15. rojstni dan. Da bi bil vedno tako priden in nasmejan mu želijo mama Milena, tata Milan in brat Mitja.

Ob 15. rojstnem dnevu našega draga KRISTJANA KOCJANA mu želimo mnogo uspeha, zdravja in veselja v nadaljnjem življenju nona Milka iz Izole, nana Paola iz Križa ter Jolanda.

Na DTTZ Žiga Zois je uspešno opravil zrelostni izpit DAMJAN GULIČ. Mlademu geometru iskreno čestitata teta Vilma in stric Ignac.

Na oddelku za geometre je uspešno opravil maturo DAMJAN GULLI. Iskreno mu čestitata družini Kuret in Vannella.

Na oddelku za geometre DTTZ Žiga Zois je te dni opravil maturo DAMJAN GULIČ. Iz srca mu čestitajo in želijo veliko zadoščenja v poklicu Robi in Nevenka ter Vinko in Magda.

ELENA BRAZZANI je z uspehom maturirala. Čestitamo ji in želimo nadaljnjih uspehov KD Ivan Grbec in Ženski pevski zbor Ivan Grbec.

Na fakulteti za arhitekturo v Benetkah sta uspešno diplomirali BARBARA ŽETKO in ERIKA KOŠUTA. Mnogo uspehov jima želi teta Uča.

MONIKI MICALI ob uspešno opravljeni maturi na DTTZ Žiga Zois čestitata in ji želi mnogo nadaljnjih uspehov Zora in Silko.

MILKA KOŠUTA - ŠVAB

se zahvaljuje vsem, ki so ji čestitali ob praznovanju rojstnega dne in jih prisrčno pozdravlja.

KD Slavec Ricmanje-Log

se zahvaljuje vsem, ki so s svojim delom pripomogli k uspehu letošnje šagre.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovalne naslednje bencinske črpalke:

AGIP

D'Annunzio drevored 44

Miramarski drevored 49

Istrska ulica 50

Ul. Italo Svevo 21

MONTESHELL

Žavljje (Milje)

Ul. F. Severo 2/2

Largo A. Canal 1/1

Devin-Nabežina 129

Ul. D'Alviano 14

Nabežje Grumula 12

Furlanska cesta 7

Ul. Revoltella 110/2

ESSO

Nabežje N. Sauro 8

Sesljan (drž. cesta 14)

Trg Valmaura 4

Ul. F. Severo 8/10

Miramarski drevored 267/1

IP

Ul. Giulia 58

Ul. Carducci 12

API

Passeggio S. Andrea

SAMOSTOJNI

SIAT

Trg Cagni 6

NOČNE ČRPALKE (self service)

FINA - Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4

AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramarski drevored 49

ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ŠPORTNO-REKREACIJSKO DRUŠTVO

IN VAŠKA SKUPNOST PRAPROT

organizirata

25. in 26. julija

4. PRAZNIK PIVA V PRAPROTU

V soboto, 25. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20.30 ples z ansamblom TAIMS.

V nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 18. uri igre za otroke, ob 20.30 ples z ansamblom Krt.

šolske vesti

Šola Glasbene matice Trst sprejema potrditve vpisov gojencev za šolsko leto 92/93 vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 11. ure (tel. 418605) do 31. julija.

Sindikata slovenske šole obvešča, da je stopil v veljavo do konca avgusta poletni urnik za stranke: ob torkih in četrkih od 11.30 do 13.00.

mali oglasi

ORVISI

Trst - Ul. Ponchielli 3

izbira kakovost cene

OSMICO je odprl Mario Žerjal v Dolini. OSMICO ima odprto Romano Purič, Repen 13.

OSMICO ima Ivan Terčon, Mavhinje 42. Toči belo in črno domače vino, poskrbljeno je tudi za prigrizek.

FIRMA FURLANI - Ul. Milano 25 - nudi po zelo ugodni ceni kosilnice BCS in motorne obrezovalnike (decapugliatori) od 322.000 lir dalje. Tel. 632200.

MLAD MOŽ, dobra volja do dela, več pri vsakem poklicu, sprejme službo part-time pod vsakim pogojem. Tel. 003866/58806.

LEKCIJE iz kitare nudim na domu ob ponedeljkih in petkih. Tel. na št. 229488.

PRODAM ford escort sive barve, letnik 85, v dobrem stanju. Tel. na št. 723010.

IŠČEM knjige za V. razred trgovske. Tel. na št. 231139 zvečer.

KUPIM knjige za II. razred srednje šole. Tel. na št. 228766.

PODJETJE išče osebe z italijanskim državljanstvom za čiščenje stopnic. Tel. na št. (040) 228556.

KNJIGE za znanstveni licej prodam. Tel. na št. 299632 v jutranjih urah.

DVOSTANOVANJSKO hišo z 200 metri terena v centru Opčin prodajam. Tel. na št. 211482 od 9. do 10. ure zjutraj.

GORIŠKO podjetje išče računovodjo z izkušnjami. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika Gorica, Drevored XXIV Maggio 1, pod šifro »GO-podjetje«.

MASAŽA: klasična, sprostilno-erotična. Telefon 0038/61 302294 od 9. do 20. ure, ob sobotah od 16. do 22. ure.

FRIZERKA s specializacijo v Trstu išče zaposlitev. Telefon 0038/67 78281.

PREŽIVITE POČITNICE na turističnih kmetijah na Starem vrhu nad Škofjo Loko (sobe, apartmani). Cena penziona od 1.300 do 1.400 SIT. Telefon 0038/64 65008.

URADNICO strojepisko IV. ali III. stopnje zaposlim. Urnik 9. - 13., 16. - 19., sobota 8. - 13., sindikalna plača, zaželen curriculum, ponudbe pod šifro »O-urad«.

IZGUBIL se je pri Briškihih maček, perzijske pasme, rdečkaste barve, z modrim ovratnikom. Tel. 327329 ali 306581.

IŠČEM osebo, ki bi skrbela za pse 3 ure zjutraj. Tel. (0481) 392071 Malinverno - Jaconcig, Str. Mainizza 415 - Gorica.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Ul. Oriani 2 (tel. 764441).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje ob ponedeljku do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI 11 2 81 52 68

CAGLIARI 42 1 54 52 89

FIRENCE 58 74 47 23 81

GENOVA 52 10 63 42 86

MILAN 7 8 52 16 77

NEAPELJ 37 53 66 2 63

PALERMO 22 62 65 29 18

RIM 19 52 45 44 14

TURIN 83 3 24 35 10

BENETKE 58 90 5 15 56

ENALOTTO

1 X X X 1 X 1 1 2 X X X

KVOTE:

12 53.170.000.—

11 2.318.000.—

10 195.000.—

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper
7.40 Dok.: Kvarkov svet	7.00 Risanke in nanizanke	7.00 Variete: Fuori orario	9.15 Spored za otroke: Živ Žav, 10.10 nad. Plamenica	16.00 Film: Poletne počitnice (kom., VB 1964, r. Peter Yates, i. Cliff Richard)
8.25 Variete: La banda dello Zecchino	9.20 Film: La casa delle tre ragazze (kom., Avstrija 1958, i. J. Matz)	7.30 Pregled tiska	10.35 Republika revija MPZ Zagorje (3. del)	17.50 Nanizanka: Na kalifornijskih cestah
9.45 Aktualno: Parola e vita	11.00 Variete: L'sola dei ragazzi	8.50 Film: Giulio Cesare, il conquistatore delle Gallie (pust., lt. 1962)	11.05 Dok.: Kronika	19.00 TV Dnevnik - Vsedanes
9.55 Maša	11.45 Kratke vesti	10.30 Koncert RAI 3: Beethovenovi kvarteti	11.30 Obzorja duha	19.30 Nadaljevanka: Ryan
12.15 Zelena linija	12.00 Aktualno: Sereno variabile (vodi Mita Medici)	11.05 Film: Miss Italia (kom., lt. 1950, i. Gina Lollobrigida)	12.05 TV dnevnik BIH (pon.)	19.55 Nan.: Agencija Rockford
13.00 Aktualno: To je RAI 1	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	12.35 Kolesarstvo: 79. Tour de France (14. etapa)	13.05 Video strani	20.35 Film: Življenje po življenju (dram., ZDA 1956, r. Noel Langley, i. Teresa Wright, L. Hayward)
13.30 Dnevnik	13.35 Sereno variabile, 2. del	14.00 Deželne vesti	14.25 Risanke: Kremenčkovi	22.00 Loto in TV dnevnik
14.00 Variete: Fortunissima	14.00 Film: Via dalla pazza folla (dram., VB 1967, i. Peter Finch, J. Christie)	14.10 Popoldanski dnevnik	14.50 Alpski večer (pon.)	22.15 Aktualno: Bella TV
14.15 Film: Una giornata particolore (dram., lt. 1977, r. Ettore Scola, i. S. Loren)	16.45 Glasbena oddaja: Il Nuovo Cantagiro 92	14.25 Film: Il granduca e Mister Pimm (kom., ZDA 1962, r. David Swift, i. G. Ford)	15.20 Napovednik	23.20 Na kalifornijskih cestah
16.05 Film: Inferno sul fondo (vojni, ZDA 1958)	18.40 Nan.: La stella del parco - Animali impazziti (i. Ray Lovelock, S. Sandrelli)	15.15 Šport: Tour de France, 18.00 jadranje	15.25 Film: Povzpethniki (ZDA 1964, r. Edward Dmytryk, i. George Peppard, Carol Baker)	
17.45 Šport: konjske dirke	19.35 Vremenska napoved	18.40 Domenica gol in vreme	17.55 Poslovne informacije	
18.00 Dnevnik	19.45 Dnevnik	19.00 Dnevnik	18.00 Dnevnik	
18.10 TV film: Safari (pust., lt. 1989, r. Roger Vadim)	20.00 Šport: Domenica sprint	19.30 Deželne vesti	18.10 Nan.: Splošna praksa	
19.50 Vremenska napoved	20.30 Nanizanka: Hunter	19.45 Risanke: BlobCartoon	19.05 Risanke in Napovednik	
20.00 Dnevnik in šport	21.25 Glasba: Il Nuovo Cantagiro 92 (vodita Mara Venier, Gino Rivieccio), vmes (23.15) dnevnik in vreme	20.30 Film: Eccezzziunale... veramente (kom., lt. 1982, r. Carlo Vanzina, i. Diego Abatantuono)	19.20 Slovenski loto	
20.40 TV film: Jackie (dram., ZDA 1991, r. Larry Pearce, i. Roma Downey)	0.10 Rubrika o židovski kulturi	22.10 Variete: Blob	19.30 Dnevnik, vreme in šport	
23.05 Dnevnik	0.40 Izobraževalna oddaja: Karl Otto Apel	22.30 Dnevnik in vreme	19.55 Zrcalo tedna	
23.15 Dokumenti: Spomin na Willyja De Luco	0.45 Dok.: Zapiski o E.A. Poeu	22.50 Film: L'uomo che uccise Liberty Valance (vestern, ZDA 1962, r. John Ford)	20.30 Zdravo	
23.30 Športna nedelja	1.45 TV film dokumenti: Stelle in fiamme	0.40 Variete: Fuori orario	21.30 Dok.: Velike trgovske poti - Srebrna pot	
0.05 Dnevnik in vreme			22.30 Dnevnik, vreme in šport	
0.35 Šport: motociklizem - VN Francije			23.05 Napovednik	
0.50 Film: Madame Bovary (dram., ZDA 1949)			23.15 Sova, vmes variete Video smešnice in nadizanka Zakon v Los Angelesu	
			0.30 Video strani	

CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	
6.30 Aktualno: Na prvi strani	8.00 Nabožna oddaja	6.30 Pregled tiska	13.00 Risanke	19.30 Šport: High seven
8.30 Nanizanke: Love Boat, 9.30 L'uomo del mare, 10.00 Skippy il canguro	8.15 Aktualno: Lui, lei, l'altro	6.40 Otroški variete Bim Bum Bam in risanke	14.00 Candid camera: Olrait	20.00 Vesti: TMC News
10.30 Film: Tarzan e i cacciatori bianchi (pust., ZDA 1947, r. Kurt Neumann, i. Johnny Weissmuller, B. Joyce)	8.45 Nanizanke: I Jefferson, 9.15 Strega per amore, 10.00 La baia dei delfini, 11.00 Balliamo con Licia	9.45 Nanizanke: La casa nella prateria - La bambina perduta, 10.45 Hazzard - Enos corona il suo sogno, 11.45 Poliziotto a 4 zampe - La signora in nero	14.30 Nanizanki: Fifty fifty, 15.30 Shannon (i. K. Dobson)	20.35 Nanizanka: Matlock - Il processo
11.45 Dok.: L'arca di Noè	11.25 Otroški variete: Ciao ciao in risanke	13.00 Športna oddaja: Grand Prix (vodi A. De Adamich)	16.15 Film: Ettore Fieramosca (zgod., lt. 1938)	22.30 Ladies & Gentlemen
12.30 Glasbena oddaja: Superclassifica Show (vodi Maurizio Seymandi), vmes (13.00) Dnevnik TG 5	13.00 Nadaljevanka: Sentieri (i. Michael O'Leary)	14.00 Odprti studio	18.00 Nanizanka: Navye	23.35 Film: Il lago di cristallo (dram., 1990, r. Chris Kartesian, i. Cliff Potts)
13.45 Film: Un uomo tranquillo (kom., ZDA 1952, r. John Ford, i. John Wayne)	13.30 TG 4 vesti	14.15 Film: Gerarchi si muore (kom., lt. 1961, r. Giorgio Simonelli, i. Franchi-Ingrassia)	19.30 Risanke: He Man	1.25 Film: L'ultimo bambino
16.00 Film: Bianco rosso e... (kom., lt. 1972, r. Alberto Lattuada, i. Sofia Loren)	13.45 Variete: Buon pomeriggio	16.30 Nanizanke: I giustizieri della città - Un quiz per redimersi, 17.30 T.J. Hooker - Faccia a faccia con l'assassino, 18.30 Riptide - C'è del marcio nel baseball	20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills	
18.00 Nanizanke: Casa Vianello, 18.30 Casa dolce casa, 19.05 I Robinson	13.55 Nadaljevanka: Sentieri	19.30 Odprti studio	20.30 TV film: La storia di David (i. Timothy Bottoms, 1. del)	
20.00 Dnevnik TG 5	14.25 Variete: Grand Hotel	19.45 Variete: Benny Hill Show	22.30 Za kulisami	
20.30 Film: I quattro dell'Ave Maria (vestern, lt. 1968, r. Giuseppe Colizzi, i. Eli Wallach, Terence Hill)	16.25 Nanizanka: Hotel - Agguato al ministero	20.30 Film: Tempi migliori (kom., ZDA 1987, r. Roger Spottiswoode, i. Robin Williams, Kurt Russell, Pamela Reed)	23.30 Film: Il clan del quartiere latino (dram., 1972)	
23.10 Aktualno: Praznovanje Sv. Resnjega Telesa	17.30 TG 4 vesti	22.30 Variete: Drive In Story		
23.40 Film: La romana (dram., lt. 1954, r. Luigi Zampa, vmes (24.00) nočni dnevnik	17.55 Nadaljevanka: La passione di Teresa	0.30 Studio sport, odprti studio in pregled tiska		
2.00 Nočni spored	19.00 TG 4 vesti	1.15 Nočni spored		
	19.30 Nadaljevanka: Cristal			
	20.00 Varieteja: Sandra e Raimondo Show, 20.30 Bellezze al bagno (vodi Patrizia Rossetti)			
	23.00 Film: Una domenica d'estate (kom., lt. 1950, r. Giulio Petroni, i. Ugo Tognazzi, Raimondo Vianello), vmes (23.30) TG 4 vesti in pregled tiska			
	1.25 Nan.: Lou Grant			
	2.25 Nočni spored			

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper
6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1	6.50 Nanizanke in risanke	7.00 Televideo	9.25 Spored za otroke: Naočnik in očalnik (L. Suhodolčan, 5. del), 9.50 V živalskem vrtu	16.00 Film: Življenje po življenju (dram., ZDA 1956)
9.05 Nad.: Chateaufallon	8.30 Aktualno: Galatheus	12.00 Film: Mani in alto (kom., lt. 1961, r. Giorgio Bianchi, i. Renato Rascel)	10.10 Nad.: Pomaranče niso edini sadeži	17.30 Nanizanka: Čudežni svet gospoda Monroea
10.05 Variete: Macario Uno e Due (r. V. Molinari)	8.45 Rubrika: verdissimo	14.00 Deželne vesti	11.05 Forum (pon.)	18.00 Studio 2, vmes (18.25) Slovenska kronika
11.30 Nan.: E' proibito ballare	9.05 Rubrika o protestantizmu	14.10 Popoldanski dnevnik	11.20 Utrip (pon.)	19.00 Vsedanes - TV Dnevnik
12.00 Variete: Unofortuna	9.35 Film: La morte corre nei cieli (krim., ZDA 1938)	14.25 Koncert: Arturo Toscanini dirigira R. Wagnerja	12.05 TV dnevnik BIH (pon.)	19.30 Nadaljevanka: Ryan
12.25 Vreme in Dnevnik 1	10.45 Nad.: Stagioni	15.30 Športno popoldne: motonavtika off-shore, 16.00 kolesarstvo - Tour de France, 17.10 plavanje, 17.30 motociklizem - speedway, 17.45 rugby	12.20 Poročila	19.55 Nan.: Agencija Rockford
12.35 Nan.: La signora in giallo	11.30 Kratke vesti	18.10 Drobci	12.45 Napovednik	20.35 Film: Okrutna romanca (SZ 1984, r. Eldar Rjazanov, i. Alisa Frejndlich)
13.30 Dnevnik in Tri minute	11.35 Nan.: Lassie, 12.10 L'arca del dottor Bayer	18.45 Derby in vreme	16.50 Slovenski magazin	21.50 Vsedanes - TV Dnevnik
14.00 Film: Il capitano del re (pust., lt.-Fr. 1960, i. Jean Marais, Arnoldo Foà)	13.00 Dnevnik	19.00 Dnevnik	17.20 Obzorja duha (pon.)	22.00 Glasbena oddaja: Akordi
15.55 7 dni v Parlamentu	13.30 Gospodarstvo in vreme	19.30 Deželne vesti	17.55 Poslovne informacije	22.30 Nan.: Na kalifornijskih cestah, 23.20 Čudežni svet gospoda Monroea
16.25 Mladinski variete: Big!	13.45 Nadaljevanki: La clinica della Foresta Nera, 14.35 Santa Barbara	19.45 Risanke: BlobCartoon	18.00 Dnevnik	
17.30 Nan.: Il cane di papà	15.20 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)	20.05 Variete: Non è mai troppo tardi (vodi G. Ippoliti)	18.10 Spored za otroke: Radovedni Taček - Stolp, 18.25 Lonček kuhaj	
18.00 Dnevnik 1	15.35 Film: Pensiero d'amore	20.30 Aktualno: V kraljestvu živali (vodi Giorgio Celli)	18.40 Znanstvena serija: Ali bodo preživel?	
18.10 Nanizanka: Blue jeans	17.25 Kratke vesti iz Milana	22.30 Dnevnik - ob 22.30	19.10 Risanke in Napovednik	
18.40 Dok.: Atlante Doc	17.30 Nanizanka: Faber, l'investigatore, nato sport	22.45 Nanizanka Perry Mason: Taglie forti (i. R. Burr)	19.30 Dnevnik, vreme in šport	
19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra, nato vreme	18.35 Nanizanka: Il commissario Kress, vreme	23.40 Variete: Stasera, che seral	20.05 Svet na zaslonu	
20.00 Dnevnik	19.45 Dnevnik in šport	0.35 Dnevnik in vreme	20.50 TV drama: Dolarska past (r. Thomas Koerfer)	
20.40 TV film: Jackie (dram., ZDA 1991, r. Larry Pearce)	20.30 Nan.: L'ispettore Derrick	1.00 Film: Miriam si sveglia a mezzanotte (srh., ZDA 1983, r. Tony Scott, i. Catherine Deneuve)	22.15 Dnevnik, vreme, šport in žarišče	
23.00 Nočni dnevnik	21.35 Gledališče 92: Tè e simpatia (Edmo Fenoglio, i. Athina Cenci)		23.05 Napovednik	
23.15 Dosje o zgodovini	23.35 Opera: Werther		23.15 Sova, vmes nanizanka Zakon v Los Angelesu in nadaljevanka Hemingway	
0.05 Dnevnik in vreme	2.00 Izobraževalna oddaja			
0.35 Danes v Parlamentu	2.05 Film: Scanners			
0.45 Rubrika opolnoči				
1.15 Film: Abbasso la ricchezza (kom., lt. 1946)				

CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	
6.30 Aktualno: Na prvi strani	8.30 TG 4 vesti	6.30 Pregled tiska	13.00 Risanke	21.35 Glasba: Carreras predstavlja Barcellona
8.30 Nanizanke: Arnold, 9.00 Tutti al college - L'amico ritrovato, 9.30 Love Boat - Il decimo marito, 10.30 La famiglia Bradford - Passo di danza, 11.30 I Robinson (i. Bill Cosby)	9.00 Nan.: Falcon Crest	6.40 Otroški variete: Ciao ciao in risanke	15.30 Nad.: Viviana	22.35 Rubrika o motorjih Crono
12.00 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi)	10.00 Nad.: General Hospital, 10.30 Marcellina	9.05 Nanizanke: Il mio amico Ricky - Povera Evelyn, 9.45 La casa nella prateria, 10.45 Hazzard	16.15 Film: Casanova farebbe così (kom., lt. 1942)	23.20 Aktualno: Moda solo moda
13.00 Dnevnik TG 5	11.00 Nan.: Balliamo con Licia	12.00 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi G. Funari)	18.00 Nad.: Veronica	23.40 Vesti: TMC News
13.20 Variete: Non è la RAI	11.25 Otroški variete: Ciao ciao in risanke	14.00 Odprti studio	19.30 Risanke: He Man	0.05 Variete: Out - Officina
14.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)	13.00 Nad.: Sentieri	14.15 Film: Farfallon (kom., lt. 1974, r. Riccardo Pazzaglia, i. i. Franchi-Ingrassia)	20.00 Nan.: Le rocambolesche avventure di R. Hood	0.15 Kolumbijade: bezbol
15.00 Nan.: Starsky e Hutch - Huggy Bear e il Turco	13.30 TG 4 vesti	16.30 Nan.: Giustizieri della città - Amore amaro, 17.30 T.J. Hooker - Il confine del rischio, 18.30 Riptide - Tre casi difficili	20.30 TV film: La storia di David	1.45 Aktualno: CNN News
16.00 Otroški variete: Ancora noi in risanke	13.45 Variete: Buon pomeriggio	19.30 Odprti studio	22.30 Candid camera: Olrait	
18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto (vodi Iva Zanichchi), 19.00 La ruota della fortuna	13.55 Nad.: Sentieri, 14.20 Maria, 15.20 lo non credo agli uomini, 16.30 Ines, una segretaria da amare, 17.00 Febbre d'amore	19.45 Studio sport in vreme	22.45 Film: L'amante scomoda (dram., 1989, r. Luigi Russo)	
20.00 Dnevnik TG 5	17.30 TG 4 vesti	20.00 Variete: Mai dire TV		
20.25 Variete: Il TG delle vacanze - Predstavitev	17.45 Aktualno: C'eravamo tanto amati	20.30 Nanizanka: College - Il finito capitano, Una collegiale particolarepiccola pescivendola, Cuori solitari (i. Federica Moro)		
20.30 Film: Leviathan (fant., ZDA 1989, r. George Pan Cosmatos, i. Peter Weller, Richard Crenna)	18.20 Kviz: Il gioco delle coppie (vodi C. Tedeschi)	22.30 Nan: Star Trek - L'ultima generazione - Guerra privata, 23.30 La guerra dei mondi - Giochi planetari		
22.30 Il TG delle vacanze	19.25 Rubrika o lepoti	0.30 Odprti studio, pregled tiska in studio sport		
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5	19.30 Nad.: Cristal (i. J. Rodriguez), 20.00 Gloria, sola contro il mondo (i. C. Fullo)	1.00 Motociklizem		
2.00 Programi non stop	21.30 Nadaljevanka: Manuela (i. Grecia Colmenares)			
	22.30 Film: Caccia al ladro (krim., ZDA 1955, r. Alfred Hitchcock, i. Cary Grant, Grace Kelly), vmes (23.30) nočne vesti			
	1.05 Nan.: Lou Grant			

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša (iz Rojana); 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Modest Mussorgsky; 10.25 New Age; 11.00 Znaš ta zadnjo?; 11.10 Lahka glasba; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.30 Folk in Country; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Satirični kabaret Bonjour Triestes - se ali kabaret podirajočih se dni; 14.40 Pesmi miru; 15.15 Poletne melodije; 16.00 Z naših prireditvev; 17.00 Radijska igra: Najdaljši dan; 18.00 Južnoameriška folklor; 18.30 Potpuri; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 5.10 Koledar; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 9.05 Pomnjenja; 10.05 Šaljivci so med nami; 11.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.45 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Lojtrca domačih; 18.00 Nedeljska reportaža; 18.30 Pojo amaterski zbori; 19.45 Lahko noč, otroci!; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec tedna; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER
(slovenski program)

8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30 Primorski dnevnik; 18.00 Otvoritev programa Radia Koper in radijski koledar; 8.45 Poti do zdravja; 9.15 Dober nasvet; 9.30 Po domače; 10.00 Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.30 Nedeljski športni ritem; 15.30 Dogodki in odmevi - Prenos RS; 16.30 International music news; 18.30 Humoreska; 19.00 Dnevnik; 19.30 Prenos RS.

RADIO KOPER
(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.30 Nedeljske pesmi; 7.50 Astrološki kotiček; 8.00 Turistični napotki; 8.25 Pesem tedna; 9.00 V knjižnici; 9.30 Pregled kulturnih dogodkov; 10.40 Svet družine; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Souvenir d'Italy; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 15.00-18.00 Glasba in šport; 18.00 Najnovije LP plošče; 19.45 Nedelja na športnih igriščih - New Age; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji nedeljski val; 19.30 Morski val.

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kronika; 8.10 Jugoslavija 1941-1945; 8.40 Glasba; 9.00 New Age; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga; 11.35 Kantavtorji; 12.00 Odkritje Amerike; 12.30 Glasba; 12.40 MePZ Hrast; 12.50 Orkestri; 13.20 Folk glasba; 13.40 Common sense; 13.50 Country glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mavrični mozaik: S festivalov; 14.30 Sanje se nadaljujejo: Gora; 15.00 Nad.: Začarani stolp; 15.30 Rock zvezde; 16.00 Glej, kaj je; 16.20 Potpuri; 17.00 Kronika; 17.10 Klasični album: P.I. Čajkovski; 18.00 Prigishe neba; 18.30 Ona + jaz, oba (i. B. Kobal, Polona Vetrih); 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.40 Za smeh; 9.35 Turistični napotki; 10.45 Spot; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Radijska tribuna; 17.00 Studio ob 17; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Nokturno.

RADIO KOPER
(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Modri val; 8.45 Delo, informacije; 9.00 Souvenir d'Italy; 11.00 V podaljšku; 12.00 Tropicana; 13.00 Jagode in podoknice; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.50 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prosto po Patriku; 19.00 Prenos Radia Slovenija.

RADIO KOPER
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Koledarček; 7.45 Jutranjik; 8.10 Morfej; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Humoreska; 11.30 Športna oddaja; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.40 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Plošče; 16.20 Koledarček; 16.50 Rock slovar; 17.20 Beatless; 18.00 Pod senčnikom; 19.00 Souvenir d'Italy; 19.40 New age; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja s tedenskim horoskopom in obvestili; 12.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst (pon.); 18.00 Tedenski športni komentar; 20.30 Operni odri.

Prvo skupino naj bi sprejeli danes dopoldne V zbirnem centru na letališču pričakujejo prve begunce iz Bosne in Hercegovine

V sprejemnem in zbirnem centru Italijanskega rdečega križa na območju goriškega letališča pričakujejo danes prvi val beguncev iz Bosne. Po podatkih Prefektore, bo med 10. in 11. uro prispel na železniško postajo, z Opčin, vlak z okrog 300 begunci. Šlo naj bi za osebe, v glavnem ženske in otroke, ki so jih zaustavili na hrvaško-slovenski meji, ki naj bi šele danes v prvih jutranjih urah nadaljevale pot proti Avstriji, oziroma Italiji.

Na Prefekturi je bil včeraj popoldne sestanek, kjer so razpravljali o nekaterih logističnih vprašanjih v zvezi s prihodom prve skupine beguncev. V Gorici naj bi začasno namestili le okrog osemdeset oseb. Ostali del skupine, okrog dvesto oseb naj bi nadaljevalo pot proti Vidmu, oziroma drugim krajem, kjer bodo ljudem, ki bežijo pred vojno skušali urediti zatočišče.

Postanek v Gorici je začasnega značaja. Največ do ponedeljka ali torka, pravijo na Prefekturi. Za najnujnejše, to je za hrano, higieno in prenočitve bodo poskrbeli uslužbenci Italijanskega rdečega križa, ki so dodeljeni zbirnemu centru na letališču, kjer do zdaj niso sprejeli še niti enega samega begunca. Center pa so uredili že pred kakšnim mesecem. Še prej je bil tu center namenjen beguncem s Hrvaške, ki pa so ga podrli, oziroma odstranili.

Očitno bodo zamudo nadomestili v prihodnjih dneh, kajti po nekaterih poročilih, naj bi na Hrvaš-

kem spet čakalo nekaj vlakovnih kompozicij, na katerih je nekaj tisoč beguncev. Čakajo pa na soglasje zahodnih držav, da jih sprejmejo in zanje poskrbijo. Hrvaška in Slovenija si dodatnega bremena ne moreta prevzeti, vojna v Bosni pa, kljub sporazumom in obljubam o premirju, še naprej divja.

Zbirni, oziroma sprejemni center na letališču lahko sprejme okrog sedemsto oseb.

Zamišljen pa je bil le kot prehodno, oziroma zbirno mesto, kjer naj bi se begunci zadržali največ dan ali dva in bi jih nato napotili v notranjost države, oziroma v bolj opremljene in urejene objekte v notranjosti državi. Zbirni center je namreč pod šotori.

Na Prefekturi zaenkrat še ne vedo, kam bodo v naslednjih dneh prepeljali skupino beguncev, ki bo danes dopoldne prispela v Gorico. Čakajo namreč ustrezna navodila.

Toliko o sprejemu prvega organiziranega vala beguncev. V naše mesto pa so se že pred kakšnim mesecem, na lastno pest zatekli begunci, ki so našli zatočišče pri sorodnikih in prijateljih. Prišli so z veljavnim potnim listom, "kot turisti", dejansko pa so postali begunci. Ni točnih podatkov o številu teh oseb, ve se pa za nekatere posamezne primere solidarnosti, ko je štirčlanska družina vzela pod streho še enkrat toliko oseb in doslej, kot se sliši, ni bila deležna minimalne družbene pomoči.

Potujoča poletna predstava SSG "Prebrisana vdova" nocoj v Števerjanu

Goldonijeva Prebrisana vdova se po sinočnem skoku v Kanalsko dolino, nocoj vrača na Goriško, v upanju, da bo vreme držalo. Drevi ob 21. uri bo namreč Slovensko stalno gledališče gostovalo v Števerjanu, Med borovci z omenjeno, nalašč za predstave na odprtem prirejeno, komedijo znanega beneškega avtorja, ki pa je pretežni del življenja preživel v svetovljanskem Parizu.

Režiserka potujoče predstave je Meta Hočevarjeva. Igrajo člani ansambla našega gledališča in, kot gosti znani slovenski gledališki igralci iz Ljubljane.

Nocojšnja predstava v Števerjanu je pravzaprav prva na Goriškem, saj je četrtkova na Vrhu odpadla zaradi silovite poletne nevihte. Uprava gledališča obvešča, da že kupljene vstopnice veljajo za kakršnokoli predstavo na odprtem. Torej tisti, ki že imajo vstopnico in niso dobili vrnjenega denarja, lahko pridejo nocoj v Števerjan. Če pa so danes zadržani,

naj povemo, da bo SSG z isto predstavo v torek, 21. t.m. gostovalo v Doberdolu, naslednjega dne pa v Štandrežu. Ob predstavi bosta ob 21. uri.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Carlo Goldoni

PREBRISANA VDOVA

Režija Meta Hočevar

PREDSTAVA NA PROSTEM

Danes, 19. t. m., ob 21. uri

ŠTEVERJAN - Pod borovci

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada od 12. do 18. julija 1992.

Rodili so se: Marta Vidoz, Lorenzo Campolongo, Alessandro Capuano, Filippo Nonini, Valeria Marchi, Luca Simoneoni.

Umrli so: 59-letni upokojenec Silvio Bosig, 75-letna upokojenka Maria Nappi vdova Flaccio, 79-letni upokojenec Narciso Lonzar, 63-letna upokojenka Elvira Pellizzon por. Stabile, 56-letni upokojenec Donato Falcone, 74-letna upokojenka Angela Tenani vdova Lovati, 90-letna upokojenka Marija Paškulina vdova Marvin, 71-letna upokojenka Dina Ala, 80-letna upokojenka Irma Cattarin, 57-letni tehnik Giuseppe Medessi, 64-letni upokojenec Salvatore Renda, 80-letni upokojenec Luigi Svriz, 84-letna upokojenka Elisabetta Manià, 78-letna upokojenka Lucia Rupeni, 78-letna upokojenka Maria Manzan, 74-letna upokojenka Carmela Iolanda Banello, 84-letni podjetnik Mario Tacchino.

Okllici: finančni stražnik Pierluigi Milone in učiteljica Mojca Možina, policist Tullio Cabrini in kuharica Ileana Nicoletti, Marsilio Saccavini in Patrizia Ceudek, delavec Giancarlo Paravano in trgovska pomočnica Raffaella Fracaros, profesor Fulvio Padovan in uradnica Marina Ballaben, uradnik Massimo Aruta in uradnica Marina Culot.

Poroke: podjetnik David Piovesana in uradnica Alessandra Mervig, delavec Marko Zavadlav in trgovska pomočnica Monica Nanut, policist Francesco Carano in frizerka Tiziana Oliva.

čestitke

V Coneglianu je uspešno opravil maturo na višji šoli za enologijo Fabjan Korsič z Jazbin. Iskreno mu čestita družina Korsič iz Trsta.

15. 7. 1992 se je DANILO TOMMASI iz Sovodenj preobrazil v inženirja. Srečnima staršema čestitajo za malega genija vsi njegovi fani.

kino

Gorica

VITTORIA Zaprto.
CORSO 16.00-22.00 »Indiziato di reato«.
VERDI Zaprto.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Operacija pašteta«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al Moro - dr. Alesani - Trg De Amicis 10 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Al Redentore - ul. Fratelli Roselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Jutri, 10.00, Giovanni Iacumin iz bolnišnice San Giusto v Fiumicello, 10.15 Marcellina Mian vdova Trevisan, iz bolnišnice Janeza od Boga v Ronke, 11.30 Mario Tacchino, iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Ivana Paulina - Vanita

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so karkoli počastili njegov spomin.

Posebna zahvala naj gre g. župniku, pevskega zboru Oton Zupančič, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene.

SVOJCI

Štandrež, 19. julija 1992

Jutri pogreb podjetnika Maria Tacchina

Jutri dopoldne bodo na goriškem pokopališču pokopali Maria Tacchina, znanega goriškega podjetnika. Umril je v petek popoldne, zaradi nenadne slabosti, ki ga je obšla na gradbišču na območju Štandreža. Kljub ne ravno mladeniškim letom, saj se je rodil daljnega 1907. je bil še zmeraj zelo aktiven in je osebno nadzoroval potek del na raznih gradbiščih. Po rodu je bil iz Piemonta in je kot deček prišel z družino, po prvi svetovni vojni, v Gorico. Oče se je začel ukvarjati s prevažanjem gradbenega materiala in kasneje z gradbeno dejavnostjo. Nekaj let pred vojno je družina kupila apnenico v Solkanu. Po vojni so se to dejavnostjo začeli ukvarjati v Redipugli. Kasneje se je podjetje specializiralo za gradnjo cest.

Prijatelji čestitajo

DIMITRIJU WALTRITSCHU

ob uspešno opravljenem doktoratu iz arhitekture na IUAV v Benetkah.

Odkriti bazen na Rojcah je spet odprt Začasna rešitev - Težave spet jeseni

Odkriti bazen je ponovno odprt za kopalce. Včeraj je namreč občinska uprava izdala dovoljenje za uporabo higienskih in drugih prostorov občinskega stadiona. Kopalci se bodo torej začasno posluževali naprav na sosednjem objektu, ki je prav tako last občine. Rešitev o kateri je bilo govora na petkovem srečanju na občini in ki smo jo nakazali že v včerajšnjem poročilu, se je izkazala kot uspešna.

Ponovno odprtje bazena na odprtem bo nedvomno umirilo nejevoljo in polemike, ki jih je povzročila prepoved uporabe objekta in dvodnevna zapor.

Kakor smo že poročali, bo pokrajinska komisija, ki preverja varnost in usklajenost objektov odprtih javnosti, spet zasedala 30. julija in takrat naj bi podrobneje preučila celotno zadevo in predvidoma tudi načrte, ki jih je, ali jih še bo predložila občinska uprava.

Izvedba preureditvenih del bo vsekakor trajala dalj čas, saj je znano, da javne ustanove delujejo

zelo počasi, dodatno težavo pa predstavlja iskanje potrebnih finančnih sredstev, ki jih občina v tem trenutku najbrž nima in jih v prihodnjih dveh, treh mesecih tudi ne bo lahko zagotoviti.

Pojavlja se zato vprašanje, kaj bo na jesen, ko zaradi klimatskih razmer ne bo možna več uporaba zunanjega bazena in ko bo uporaba pokritega bazena pogojeval ukrep pokrajinske komisije. V pokritem bazenu se je v zadnji sezoni odvijala zelo živahna športna in

15. julija je na tržaškem konservatoriju "G. Tartini" uspešno diplomirala iz klavirja

LUCIJA LAVRENČIČ.

Novi profesorici čestitajo vsi domači.

16. julija je na tržaški fakulteti za prevajalce in tolmače z uspehom doktorirala naša draga

MIRJAM LEVSTIK

Novopečeni doktorici čestitajo iz vsega srca

Roberto in družina Speranza.

rekreacijska dejavnost, ki bo v slučaju, da ne bo mogoče najti niti prehodne rešitve, povsem onemogočena, saj v mestu ni drugega podobnega objekta.

Na potezi je zdaj občinska uprava.

Naš

DANILO

je inženir postal.

Veseli se prijateljice iz Trsta in prijatelji iz Gorice

DANILO TOMMASI

je uspešno dokončal študij na Tržaški univerzi. Novemu doktorju za elektronsko inženirstvo čestitajo starši in brat Ivo.

Ob uspešno dokončanem študiju na Tržaški univerzi

DANILU TOMMASIJU

z zadovoljstvom čestitajo stric in teti z družinami.

Društvo slovenskih lovcev FJK je v Gabrjah odprlo svoj sedež

Društvo slovenskih lovcev Furlanije Julijske krajine "Doberdob" je vendarle prišlo do lastnega sedeža. V soboto, 11. t.m. so namreč v Gabrjah, v prostorih nekdanje Pavletičeve domačije, kjer je tudi sedež KD Skala in sovodenjske sekcije združenja prostovoljnih krvočalcev, odprli lovsko sobo. V ureditev prostora, ki jim ga je odstopilo KD Skala, so člani zelene bratovščine vložili precej prostovoljnega dela. Z rezultatom so člani lovskega društva, ki je nastalo pred šestnajstimi leti, vsekakor zadovoljni. Doslej so imeli nekakšen potujoči ali zasilni sedež, pri tem ali onem članu, pogosto so

se dobivali v gostilnah. Zdaj imajo skrbno in na novo urejen sedež, kjer se bodo redno sestajali in tudi sprejemali goste. Tu hranijo tudi prapor in razna priznanja, kmalu pa bodo sobo opremili s trofejami.

Slovesnosti ob odprtju sedeža, ki je žal potekala ob sila neugodnem vremenu so se udeležili številni člani društva, tudi s Tržaškega in predstavniki lovskega društva preko meje. Lovski pevski zbor je poskrbel, da so dogodku dali tudi primeren kulturni poudarek.

Na sliki - foto Klemše - prapor društva, razvili so ga 8. aprila 1984 v Boljuncu.

Nočni požar v tovarni pohišstva v krminski industrijski coni

Goriške gasilce so v petek zvečer poklicali v Krmin. V tovarni Missigoi in Battisacco je namreč izbruhnil požar in to v oddelku za brušenje lesenih elementov. Zaradi obsežnosti požara in močno vnetljive snovi (žaganje in leseni odrezki) je bilo gašenje zelo zahtevno in so gasilci nalogo opravili šele nekaj po polnoči, medtem ko jo jih poklicali kmalu po 19. uri.

Ogenj je upepeljal precejšnjo količino žaganja in lesenih odrezkov ter povzročil precej škodo na nekaterih strojih za obdelavo lesa, kakor tudi na napravi za odvajanje prahu in žaganja. V bistvu je oddelek za brušenje lesenih elementov opustošen, škoda pa naj bi bilo za nekaj deset milijonov lir. Točna ocena še ni bila izvedena, prav tako pa še traja preiskava za ugotovitev vzrokov požara.

Podjetje Missigoi in Battisacco ima svoj sedež v krminski industrijski coni, v Fermijevi ulici št. 5, ukvarja pa se z obdelavo lesenih elementov za pohištvo.

Mopedist žrtev avtomobilista

Policija skuša izslediti brezvestnega avtomobilista, ki je v petek, okrog 23. ure trčil v mopedista Michela Troncarja in po nesreči

odpeljal dalje. Troncarja so prepepeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli s prognozo okrevanja v dvajsetih dneh. Zdravi se na ortopedskem oddelku. Nesreča se je pripetila okrog 23. ure v bližini ponesrečenčevega doma, v ulici Udine (glavna ulica v Ločniku), 123. Po dosedanjih ugotovitvah naj bi se nesreča zgodila medtem ko je Troncar skušal prečkati cesto. Neznani avtomobilist, ki je najbrž pripeljal z neprimerno hitrostjo in v zadnjem trenutku opazil mopedista, ki pa se mu ni uspel ogniti, kljub bremzanju. Po trčenju je zaenkrat neznani avtomobilist odpeljal dalje, za njim je ostala približno dvajset metrov dolga sled zaviranja.

razna obvestila

Občinska knjižnica v Doberdolu bo od 13.7. do 11.9. bo delovala v ponedeljek in sredo od 9. do 12. in od 16. do 18. ure, ter v torek in petek od 9. do 12. ure.

Društvo slovenskih upokojencev priredi 2. avgusta celodnevni poletni piknik v Gojačah pri Črnicah, pri lovski koči. Poskrbeli bodo za glasbo, jedi na žaru, pijačo in tudi avtobusni prevoz. V slučaju slabega vremena, bo piknik na pokritem prostoru. Prijave ob sredah na društvu in pri poverjenikih. Prijave sprejemajo do 22. t.m.

Kmečka zveza, ZSKD in ZŠSDI obveščajo, da so njihovi uradi v Gorici od 1. julija odprti po poletnem urniku in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

Srednjeevropski simpozij - Modinci 92 Zgodovinopisje orodje proti nacionalizmu

BORIS GOMBAČ

Zgodovinarji Madžarske, avstrijskih dežel Štajerske in Gradišanske, Hrvaške in Slovenije so se v začetku julija tega leta zbrali na mednarodnem simpoziju Modinci 92, tokrat že triindvajseti na temo »Meščanski svet na panonskem območju med 1867 in 1914«. Tema tega kompleksnega znanstvenega srečanja je obravnavala vodilni sloj, ki je dirigiral spremembe v tem prostoru pred razsulom tega multinacionalnega imperija, ki ga še danes karakteriziramo kot Avstroogrosko.

Seveda postaja ta srednjeevropski prostor danes vse bolj zanimiv zaradi svoje ključne geostrateške lege in narodnih bogastev. Ker pomeni poznanje skritih mehanizmov zgodovine ključ za uspešno sožitje narodov na tem prostoru, so se organizatorji odločili za neobremenjeno diskusijo in razreševanje nestrih orehov preteklosti na znanstven način. Jasno je, da so se na tem odprtem panonskem prostoru, ki je bil tako vitalno povezan tudi s Trstom, srečevali različni interesi. Tudi tu so nacionalizmi vseh vrst, podprti z državno ideologijo, skušali spreminjati demografsko sliko prebivalstva. Dominantni nemški vpliv je pa vse bolj pogosto na svoji poti srečeval naraščajočo narodno zavest takozvanih nezgodovinskih narodov, ki si niso več dovoljevali tako pogošnega raznarodovanja.

V uvodnem referatu je vsa ta problematika tudi prišla do izraza, saj je dr. Jasna Fischer obravnavala družbeni razvoj mest na slovenskem Štajerskem. Znano je, da so se prav v Celju, Mariboru in Ptujju lomila kopja nemškega agresivnega nacionalizma, ki je z močjo državnega aparata izključeval iz procesa rasti in emancipacije, slovensko prebivalstvo. Industrijalizacija in urbanizacija južne Štajerske sta proces asimilacije še pospeševala in nacionalni moment je prehajal vse bolj v fazo latentnega spora. Jasna Fischerjeva je z analizo ljudskih štetij dokazala, da je bilo nemštvo v bistvu le posledica velikih koncentracij upravnih služb in vojaštva ter asimilacije ter da avtohtonih prebivalcev nemške narodnosti ni bilo veliko. Nemški blok predavanj je na simpoziju Modinci 92 obravnaval predvsem probleme podjetništva in društev, kot nosilcev nove meščanske ideologije v Avstriji. Iz mondenega Dunaja so se v manjša upravna središča širili okusi, moda, način življenja, literatura in druge oblike družbenega udejstvovanja, ki so podirale še globoko zakoreninjene fevdalne navade.

Hrvaški predavatelji so osnove svojih izvajanj poiskali v razviti hrvaški meščanski družbi druge polovice 19. stoletja. Družbene krize so pretresale ta svet, ki je v konkurenci z madžarsko vladajočo stranko iskal bistvo lastnega uspeha. Tudi hrvaškim preporoditeljem ni bilo lahko, kljub lastnemu saboru in določeni avtonomiji. Meščanstvo je le s težavo uveljavljalo svojo vlogo in prenašalo občutek nemoči na druge bolj primitivne dele lastne dežele. Vojna krajina jim je bila, ob nehomogeni razdelitvi njihovega teritorija vedno trn v peti in sredstvo manipuliranja centralnih oblasti na Dunaju.

Madžarski zgodovinarji so obravnavali specifična vprašanja razvoja njihove dežele, kjer je kmečki element vedno prevladoval nad meščanstvom, ki se je uveljavljalo predvsem v Budimpešti. Polemično so nastopili proti nekaterim tezam hrvaškega zgodovinopisja, ki je ogrsko oblast krivilo za nelinearen razvoj hrvaškega meščanstva.

Slovensko zgodovinopisje je s prof. Vasilijem Melikom in dr. Janezom Cvirnom metodološko diferencirano a vendarle dokaj sozvočno predstavilo dileme meščanskega razreda v Ljubljani in v Celju. Znano je, da se je v teh dveh mestih nemška govorica glasneje slišala kot slovenska in tudi zunanje eksplikacije (ulice, trgovine, uradi) niso kazale na slovenski značaj teh dveh mest. Gre za vprašanja, ki segajo na področje ozaveščenega narodne zavesti, predvsem pa nelinearne rasti slovenskega meščanstva, ki se je šele ob koncu prejšnjega stoletja ootreslo nemške koprene v javnem uporabljanju materinščine.

Polemika s tezami obeh slovenskih predavateljev je potekala v akademskem tonu, vendar so nekateri nastopi že nakazali smer, kam se bo nemško zgodovinopisje usmerjalo v naslednjih letih. Posiljeno ugotavljanje nemške manjšine na Slovenskem, kar je poslednja domislica nemškega nacionalističnega lobija, na žalost potrjuje domnevo, da se bodo na slovenskem te polemike z izrazitim političnim ozadjem še nadaljevale. Geostrateški položaj Slovenije je namreč izredno interesanten prav za nemško govoreči svet s tem opozorilom, da avstrijske težnje dominirajo nad težnjami Zvezne republike Nemčije. Zgodovinopisje je pač tisti barometer, kjer že zelo zgodaj opaziš inverzijo tendenc in sledi nepreseganih ostankov zgodovine. Zato se morajo ti strokovnjaki še in še sročati in preverjati, kaj je v preteklosti dalo dobre rezultate in kaj ne. S tem se izpopolnjujejo orodja, ki bodo v bodoče služila pri zaustavljanju nevarnih eskalacij nacionalizmov, ki tudi v teh krajih niso nikdar prinesli ničesar koristnega.

V petek v Trstu multimedialni večer »Avtorske tatvine« »Tatovi« umetniških zgledov za svobodno izmenjavo in stike

Vsak ustvarjalec se pri svojem ustvarjanju poslužuje izsledkov, dosežkov in izkušenj drugih ustvarjalcev. Ni stvaritve človeškega duha, ki se ne bi oplajala ob zgledih drugih stvaritev. Vsa zgodovina človeštva je sosledica vzajemnih pogojevanj in vplivov. V dobrem in slabem, v tvornem in razdiralnem. Te vplive so nekdanje razdalje, v smislu skromnejših komunikacijskih vezi, omejevale. V današnjem svetu nadzvočnih prometnih povezav in informatike je prepletanje zgledov izredno plodno. Tudi v umetnosti je iskanje novih izrazov bistveno olajšano spriči najrazličnejših zgledov, s katerimi nas bombardirajo najrazličnejša sredstva javnega obveščanja. Če je bil v preteklosti pojem »iskanje novega in izvirnega v umetniškem izražanju« nesmislen ali vsaj relativen, saj ni noben umetnik ali mislec ustvarjal iz nič, je v današnjem času ta pojem še bolj vprašljiv, kajti okrog nas je tako veliko vsega, da se človek vpraša, če je sploh še kaj nedorečenega. Vse je samo stvar predelave ali obdelave, pri čemer ima človeški duh vsekakor še ogromno dela in neizčrpne ter neusahljive možnosti.

Iskanje teh možnosti in njihovo sporočanje daje smisel umetniškim prizadevanjem. Iskanje zgledov pa predpostavlja njihovo prisvajanje. V tem pogledu so ustvarjalci nekakšni »tatovi« zgledov, seveda v najplemenitejšem smislu besede. »Tatovi«, ki brskajo med razmišljanji in stvaritvami drugih, da bi jim vdihnili nekaj svoje žilice in posredovali drugim v umetniški užitek in v nov zgled.

Takšna skupina samozvanih »tatov« deluje tudi v našem mestu. Nadela si je ime »Les Voleurs«, kar v francoščini pomeni tatovi. Polna je dobrih imen in »robinhoodovskega« hotenja. Njeni ustanovitelji in navdihovalci so brata Paolo in Tito Peressutti, Mauro Tonini in Slovenka Erika Vižintin. Začeli so izdajati

tudi glasilo »Skizo«, ki skuša zaobjeti vse umetniške oblike, od literature do glasbe, likovne umetnosti in filma. V reviji je prostor tako za že uveljavljene umetnike kot tiste, ki se šele podajajo na pot umetniškega izražanja. Njihov glavni namen je, da bi vzpostavili čim širšo mrežo sodelovanja med kulturnimi ustvarjalci z vseh umetniških področij, ne glede na politična in svetovnonazorska prepričanja in ne glede na državne ali etnične meje. Ne smatrajo se za intelektualce, ki bi drugim solili pamet, ne čutijo se vezani na nobeno politično stranko, ker nimajo nobenega namena prepričevati drugih o pravilnosti ali zgrešenosti določene linije, in prav tako nimajo opravka z magnati, ki bi vnovčevali njihova prizadevanja. Njihov moto je »kraj« v smislu svobodne, neobremenjene izmenjave. Lahko bi rekli, da gre za nekakšne »ekologe razuma«, pri čemer je umetnost mišljena kot aktivizacija percepcije, kot zmožnost navdušenja in začudenja nad življenjem, kot ustvarjalka razumskega humusa, v katerem naj vzklijejo sanje in teorije, načrti in dejanja in v katerem naj se razraste srčna kultura.

Multimedialni pristop, ki se nakazuje v reviji »Skizo«, bodo »Les Voleurs« prenesli v živo srečanje. To se bo zgodilo v petek, 24. julija, od 20. ure dalje v prostorih bivše umobolnice pri Sv. Ivanu, ki jim pravijo Posto delle Fragole. Naslov večera multimedialne umetnosti se prav tako sklicuje na osnovno filozofijo »tatov«. Naslov je namreč »Avtorske tatvine« (Furti d'autore). Zbrali se bodo »tatovi« iz raznih krajev naše dežele in po načelu odprtih meja tudi iz sosednje Slovenije in slovenskega zamejskega prostora. Namen je, kot rečeno, združiti vse, kar leze in gre na področju ljubiteljskega in poklicnega umetniškega iskanja daleč naokrog. Posebej pa bi radi dali s to priložnostjo možnost vsem, ki se ukvarjajo z glasbo, slikarstvom, gledališčem ali čem drugim in nimajo sicer večjih (ali nobene) možnosti, da bi se izrazili.

Mimogrede velja pripomniti, da takoiimenovani vodilni Trst ne nudi velikih možnosti mladim, ki bi želeli prebiti omejevalne obroče uradne kulture in prevetrili kulturno zatohlost mesta. Sami si morajo pomagati, kot si bodo pomagali v petek v upanju, da bodo vendarle pritegnili nekaj pozornosti tržaške javnosti.

»Avtorske tatvine« bodo potekale nekoliko po dveh tirih. Prvi bo statičen in bo obsegal likovne razstave in instalacije raznih bolj ali manj znanih umetnikov, med katerimi naj omenimo slovensko zamejsko slikarko Anamarijo Tretjak. Med statične prikaze gre uvrstiti še video in dia projekcije, fotografske razstave ter modni prikaz oblačil in tkanin. Ta del je poverjen dvema mladima umetnicama iz Ljubljane, Jasmini Ferček in Amadeji Fiorelli, ki študirata na ljubljanski tekstilni fakulteti in sta že razstavljali svoja dela na pomembnih prireditvah, začenši na ljubljanskem Sejmu mode.

Drugi del bo dinamičen, kar pomeni, da bo obsegal glasbene in gledališke ter druge nastope. Uvodno besedo bo imel Vincenzo Sparagna, ki bo tudi nekakšen časten gost multimedialnega večera. Sparagna je namreč odgovorni urednik znane italijanske satirične in oporečniške revije »Frigidaire«. Na dinamičen način, v obliki škečev, bo predstavljena tudi dejavnost revije Skizo ter sorodne videmske revije Usmisi, ki se poleg umetniške in družbene ustvarjalnosti zavzema za uveljavljanje manjšin v širšem in ožjem smislu (furlanska manjšina).

Prireditelji posebej opozarjajo na glasbeni del večera, v katerem bosta med drugimi nastopila Daniele Masolini in Angelo Comisso iz Vidma, ki izvajata »glasbo na 360 stopinj« in iščeta nekakšno sintezo med klasično, moderno in jazz glasbo s »kraj« etnično-arhaičnih vplivov ter izkušenj free glasbe. Prav tako bo zanimiv gost večera eksperimentalno gledališče »Ana Monró« iz Ljubljane z video predstavitev svojih iskanj sinteze med raznimi gledališkimi in drugimi umetniškimi izrazi.

Na Ljubljano se »Les Voleurs« ozirajo s posebnim zanimanjem in pozornostjo, ker menijo, da je ljubljanska kulturna ponudba tudi na eksperimentalnem in multimedialnem področju bogatejša in pestrejša. Zato želijo s Slovenijo navezati tesnejše stike ter vzpostaviti boljše izmenjavo in sodelovanje. Če je petkova pobuda ne le spodbuda k bogatitvi kulturnega življenja, temveč tudi prispevek k premoščanju etničnih, jezikovnih, kulturnih in drugih prekatov, bo vsekakor dobrodošla.

D. K.

Sinoči praznični zaključek operetnega festivala v Trstu

Z izborom najbolj značilnih arij iz Straussove opere »Noč v Benetkah« se je sinoči zaključil v gledališču Rossetti tržaški mednarodni operetni festival. Zbor in orkester gledališča Verdi je vodil Frank Cramer, kot solisti pa so nastopili izvrstni dunajski operetni specialisti kot so Milena Rudifera, Lotte Leitner, Sebastian Holecek, Robert Worle in drugi.

Festival, ki je edina tovrstna prireditelj v Evropi, je letos doživela izjemen uspeh. Več kot 15 tisoč gledalcev si je ogledalo tri operete na sporedu, Pietrijevo »Zbogom mladost«, Stolzevo »Spomladanska parada« in glasbeno komedijo »Oklahoma« v izvedbi newjorške glasbene skupine. Poleg teh predstav je festival obsegal še vrsto spremnih koncertov, recitalov, video prikazov, musicalov na filmskem traku in srečanj z znanimi operetnimi izvajalci. Med drugimi se je festivala udeležila Einzi Stolz, vdova zadnjega dunajskega kralja operete.

Bogata bera Kinoateljeja

ALEŠ DOKTORIČ

Kinoatelje v Gorici je z zadnjim filmom, *Utz* Georga Sluizerja sklenil filmsko sezono GORICA KINEMA 1991/92, pa čeprav priprave na naslednjo že tečejo. Preteklo sezonsko leto je bilo polno novosti in bogato z izkušnjami. Kinoatelje je proslavil svojo 15. obletnico, tako da je načel novo poglavje obstoja. Petnajst let je namreč preteklo, od kadar je prof. Darko Bratina začel zbirati okoli sebe filmske in kulturne navdušence ter je v Primorskem dnevniku rakah: v realizaciji krajšega igranega filma, avtorsko in deloma tudi produkcijsko samostojnega, in prevzetju goriške kinodvorane Vittoria. Pri slednji operaciji je bil Kinoatelje s svojim obstojem in človeškim potencialom »conditio sine qua non«, realnost, ki je sploh omogočala razmišljanje o prevzetju kinodvorane, upravo samo pa je prevzela »ad hoc« ustanovljena družba Transmedia. Prav zaradi te ugodne konjunkture je Kinoatelje lahko sploh nadaljeval svoje filmske četrtke - Kulturni dom v Gorici je bil (in še bo) neusmiljeno zaprt zaradi popravil.

Ob osvojitvi kinodvoranskega »hardware« je bil filmski »software«, **Sejem pripadnosti** Danijela Jarca moment množične

afirmacije Kinoateljeja v mestu ob svoji premierski izvedbi na otvoritvi letošnjega 7. FILM VIDEO MONITORJA. Film je bil potem prijavljen na nekaj filmskih festivalov, pričakujemo pa tudi njegovo tv predvajanje v prihodnji jeseni.

Ob teh dveh relevantnih sunkih ne smemo seveda pozabiti na dveletni obstoj MULTIMEDIALNEGA TEČAJA SLOVENŠČINE, ki je letos rodil tudi tečaj italijanščine v sodelovanju z Zvezo kulturnih organizacij iz Nove Gorice. Čemu in kako Kinoatelje v jezikovno didaktiko? Jezikovni tečaji so se rodili kot naravna posledica dvojezičnega delovanja v dvojezičnem prostoru in iz dejstva, da nas je naše v večini italijansko občinstvo samo spodbudilo s povpraševanjem.

Prisotnost Kinoateljeja v mestu Gorici pa se odraža predvsem prek sezone GORICA KINEMA, ki je letos stekla že šestič. Če vštejemo filmske cikle, ki jih je Kinoatelje prirejal v Kulturnem domu v sodelovanju z združenjem Piccolo Cineforum, pa je to že deseta. GORICA KINEMA je torej dedič podobnih pobud v korist kvalitetne filmske ponudbe v mestu, ki se vije od časov, ko je na tem področju deloval center goriških jezuitov Stella Mattutina in dvorana d'essai Modernissimo. Verjetno ne bi bilo odveč nekaj statističnih podatkov letošnjega leta: Kinoatelje je skozi revijo GORICA KINEMA predstavil letos 29 fil-

mov, izredno pa še drugih šest. Vštevi film v rednem predvajanju v kinodvorani Vittoria je filmov 67 (če seveda ne štejemo slovenskih filmov v času FILM VIDEO MONITORJA).

Vsekakor pa je novost na goriški filmski sceni tudi letošnja ustanovitve združenja Sergio Amidei, Kinoatelje pa je v njem prisoten tudi kot edini kolektivni ustanovni član. Združenje ima kot svojo prvenstveno nalogo organizacijo nagrade za scenarij »Sergio Amidei«, za katero je doslej skrbel občina Gorica v prvi osebi. Prva izvedba filmskega pregleda leta 1981 je prinašala retrospektivo del velikega scenarista italijanskega neorealizma. Oče pobude in predsednik novonastalega združenja je sen. Darko Bratina. Vsa zgodba se je začela leta 1977, ko se je prof. Bratina (in tudi ravno tedaj ustanovljeni Kinoatelje) srečal z Amidejem na beograjskem Festu. Po materi je bil Amidei iz družine de Bartolomei iz Solkana pri Gorici.

Filmsko življenje v Gorici je torej v primerjavi s stanjem v ostali Furlaniji-Juljski krajini le označeno s svojo specifikjo, ki jo opredeljuje predvsem obstoj in razvoj slovenskega filmskega združenja, v zadnjih letih tudi edinega v mestu. Nimamo velikih filmskih manifestacij, toda vseeno take (Film Video Monitor predvsem, Premio Amidei za njim), ki sežejo po odmevnosti široko v vsedržavni prostor.

Ivan Pregelj

TOLMINCI

XII.

Jaz bi ga prvi,« je rekel pre-pričano Duša, »če ne bi sprevidel, da je storil v dobri veri.«

»Torej nisi ti?« se je oddahnil krčmar.

»Povem ti, kdo je bil, kadar zmagamo,« je odvrnil Peter.

»Kdaj bo še to,« je menil togo Tinče.

»Kdaj? Ko dvanajsti svojega moža dobe, da jih bo mojstril, svojega župana,« je spregovoril Duša čudno slovesno. »Jogri svojega križanega.«

»To je pa res,« je vzkliknil tedaj Valentin sproščeno; »če gremo v vojske, pojdemo pod enim vojvodo. Le kje je takšen, pa da je križan, Bog mi odpusti, pa da bo hotel biti? Kdo nam ga bo razodel?«

»Saj ga je že,« je menil zopet po svoje posmehljivo Duša.

»Da ga je?« je vprašal krčmar začudeno. »Kdo pa?«

»Kraguljeva teta menda,« je povedal Duša. »Njej ga pa, bogvedi, ni pokazal hudič, saj je svetnica in je vice pretrpela.«

Togo je odjeknila njegova beseda v prostoru. Ne Tinče ne Martin nista odgovorila. Duša se je pretegnil in stopil s peči.

»Še polič vina postavi na mizo,« je velel krčmarju, »spal sem že, zdaj sem pa tešč. Pa tudi zato, da jezo poplaknem, ki si me za ovaduha opsoval, pa sem ti hotel le oči odpreti.«

»Le poskusi jih še drugim tako,« je odvrnil trpko Tinče.

»Drugim jih bodo grofovski,« se je nasmejal Peter.

»Kdaj?« je vprašal krčmar.

»Bo že svetnica na Modrejcah povedala,« je dejal Peter porogljivo...

Kako so se takrat Tolminci pritoževali

Tolminski sodnik, ki je uradno in upravno služil grofa Antona Jakoba Coroninija kot gospoda in glavarja tolminskega, je res izvedel iz nepodpisanega pisma, da so se Tolminci pritožili cesarju in kdaj mislijo odposlati pritožbo. Tako ni bilo nič čudno, da je zajel sla s kmetiškim pismom, še preden je prestopil meje tolminskega trga. Pritožba je bila po svoji obliki prav taka, kakor sto drugih, in sodniku ni bilo treba dolgo ugotoviti, kdo jo je pisal kmetom. Vedel je, da je v Tolminu en sam tak, pravdač Jakob Defacis. Sodnik je imel sicer povoda dovolj, da moža ni preganjal, temveč ga pustil pri miru, naj životari pri bratu krčmarju.

Grofa Coroninija tedaj ni bilo v Tolminu. Osebnost je bil šel posredovat v Gradec v svoji pravdi s čedajskim kapitljem, ki je imel svoje pravice na Tolminskem, ki so bodele v oči že od Krsta Frankopana,⁽¹⁾ ki je bil drugi tolminski glavar, vse druge do grofa Antona Jakoba. Iz Gradca je moral grof celo na Dunaj in se je vrnil, ne da bi vse tako opravil, kakor je želel. Vrnil se je truden in ozlovoljen. Sporočil je

nato upravniku v Tolminu, naj ga pričakuje.

Sodnik, ki je bil zajel tolminsko pritožbo, je ukazal nemudoma sedlati dvema biričema in odpravil na pot v Gorico. Našel je grofa prav, ko se je odpravljal v Tolmin. Komaj je utegnil odpočiti konje, pa se je moral, če že ne po povelju, pa vsaj iz dolžne vljudnosti pridružiti grofu. To mu ni bila majhna žrtev. Grof je bil vojaški in je jezdil iskro, sodnik lepo zalit in nereden, vrhu tega pa že ene ježe sit do grla. Vedel je tudi, da bo moral najbrže kar jahaje sporočiti grofu, čemu je prišel.

V resnici je začel grof pridrževati konja, ko je bil dohajal od Solkana v klanec, ki zavije navzdol in potem vzdolž Skalnice proti Dolgi njivi. Tedaj je grof spregovoril.

»Pritožbo nosim,« je povedal sodnik in prožil grofu list, ki ga je bil prestregel. Ta je pogledal v pisanje in ga vrnil.

»Povejte, kaj je pisano! Morda morete tudi prebrati?«

»Služim vam, milostni,« je dejal sodnik in začel čitati.

»Presvetli, Velemožni, Nepremagljivi Rimski Cesar, Kralj ogrski, Kralj češki, Nadvojvoda avstrijski...«

»In tako dalje,« je rekel grof.

»In tako dalje,« je bral sodnik, »Premilostni Cesar, Kralj, Deželni Knez, Gospod, Gospod...«

»In tako dalje,« je rekel znova in sitno grof in zamahnil z roko.

»In tako dalje,« je ponovil sodnik, ne da bi oponašal, marveč, kakor je bilo zapisano.

»Da si upamo,« je bral nato, »Vašemu Veličanstvu nevredni

podložniki predložiti to naše močno nevredno pismo, k temu nas silita najhujša potreba in pa *periculum in mora*.⁽²⁾ Zakaj, ko se je odposlala po najvišji milosti na naše pritožbe, ki smo jih tedaj vložili v Gradcu in na Dunaju proti svojemu gospodu grofu Antonu Jakobu Coroniniju in njegovim uradnikom, v Tolmin komisija, pred katero smo se rade volje zglasili mi vsi ubogi cesarski podaniki in smo tudi vsa povelja gospodov komisarjev spoštljivo poslušali, kar morejo gospodje komisarji sami potrditi, tedaj smo upali, da se bo naša pravda kmalu končala in da bomo vendar že rešeni velikih nadlog. Pa žal moramo zdaj slišati s težkim srcem in s solznimi očmi, da smo ubogi in popolnoma osiroteli ljudje, *rebelle*, uporniki —«

Sodnik se je prekinil in navedel odlok, ki označuje Tolmince za upornike. »V pismu vladne pisarne Tolminski glede plačevanja davka na meso, kar je stara reč in vaše milosti ne zadeva.«

Grof je prikimal, sodnik je čital dalje.

»Tako se nam očita upornost samo zaradi obrekovanj in lažnjivih poročil, ki jih pošiljajo grof in njegovi *consortes*⁽³⁾ iz hudobne zavesti, ker vedo, da iščemo *apud Sacram Majestatem Caesaream tamquam thronum justitiae*⁽⁴⁾ edino le svojo pravico, da bi si tako obvarovali staro pravdo, ki nam jo je za zvestobo poklonil rimski cesar Maksimiljan Prvi *piae memoriae*,⁽⁵⁾ ki so nam jo potrdili vsi njegovi nasledniki in pred petimi leti tudi Vaše cesarsko Veličanstvo, in da nas ne bi katera si bodi gosposka, ne duhovska ne

»Ubij golazen!« je vzkliknil Martin. »Čemu? Naj se veseli življenja,« je menil Peter. Pognal je žival v goščavo.

(10. nadaljevanje)

Ilustriral Klavdij Palčič

posvetna od leta do leta proti vsaki pravici, človeški pameti, ljubezni do Boga in bližnjega čimdlje tem huje tlačila, mučila in preganjala.

»Kanalje!« je zaklical grof. Sodnik je bral:

»Še danes moramo namreč prenašati, trpeti in izvrševati vse one opravke in rabote pa nositi vsa ona bremena, glede katerih so nam bile milostno podarjene omenjene pravice.«

»Katere?« je vprašal grof.

»Neobdavčena sol, ena četrť pri desetini, kakor nesrečneži po svoje umejo in ne sprevidijo.«

»Umem, čitajte!«

»Gospod grof in *consortes* nas dolže, da se dejansko upiramo. In sicer za prvo, da je Janez Živec s Prapetnega branil grofovskim slugam odpeljati neko žensko v zapor. To je od konca do kraja vse zlagano, za kar lahko podpričamo ne samo tri domače ljudi, ki so bili takrat navzočni, temveč tudi grofovega biriča Mohorja Kacafuro samega. Za drugo...«

Konj, ki je nagajal, je povzročil, da sodnik ni mogel gladko brati.

»Za drugo,« je lovil nekaj časa besedilo iz pritožbe, »so nas zatožili, da se nismo takoj zbrali, temveč spet upirali, ko so se pokazale francoske ladje v reških in tržaških vodah. To vse nič resni. Zakaj ko nam je gospod kapitan Feliks Cezar poslal povelje, naj se za vsak slučaj preskrbimo s sabljami in puškami ter s prikuho in kruhom...«

»Orožje imajo,« je zamrmral nejevoljno grof.

»S kruhom,« je bral sodnik, kakor da je preslišal, »smo to

immediate per proprio nostro⁽⁶⁾ storili in na drugo povelje, izdano v Gorici dne 18. aprila, že drugi dan nato postavili v Gorici moštvo in nas je stal vsak dan navaden vojak 12, korporal pa 30 kr., tako da smo plačali za ves pohod 50 gl., ne da vračunamo smodnik, svinec in drugo, česar je treba deželski kompaniji. Kljub temu, da leži naš kraj daleč od Gorice, je pozvano moštvo že v enem dnevu in eni noči dospelo tja, kar more resnici na ljubo potrditi vse mesto Gorica. Taki veliki izdatki nas sploh zadevajo vsakokrat, ko se vrši *exercitium* ali pregledovanje čet, kar se je letos že dvakrat zgodilo. Vse te stroške moramo utrpeti ubogi in nesrečni ljudje sami, pa še doživimo, da se verjame klevetam naših nasprotnikov.«

»Vse iz trte izvito,« tolmači sodnik grofu. »Milostljivi pač razume otroško šolski namen take *captandae benevolentiae*.«⁽⁷⁾

Grof je prikimal.

»Item nas toži grof, da se upiramo pri robotah, pa je prav nasprotno res. Ne zvršujemo namreč samo hišnih opravkov v Tolminu poleg vseh potrebnih v Bilje, Rubije in Gorico, kolikor more mož in konj nositi ali, če je potrebno, voziti, kar smo doslej vedno vse storili, marveč smo napravili šele pred veliko nočjo roboto *extra territorium*⁽⁸⁾ s šesdesetimi konji, kar nas je veljalo brez oskrbe konj in mož 60 gl., dasi nismo postavno prisiljeni robotati *extra territorium*. Pri zadnji komisiji je gospod grof trdil, da plačuje vse te rabote *extra territorium*, kar je pa le v toliko res, da plača za tovrnega konja do Gorice 20 kr., dočim mora, kogar zadene taka rabota, pa nima sam konja, postavi na cesto moža s konjem in vso oskrbo, če ne more iti sam, in za posojenega konja plačati beneški zlat. Če pa kdo ne more takoj opraviti omenjene rabote, bodisi da nima konja ali da je zadržan zaradi kake nezgode in da tudi za denar ne najde namestnika, tedaj tega *ultra fas et justitiam*⁽⁹⁾ kaznujejo, ne da bi se ozirali na opravičilo. Tako se je n. pr. zgodilo Matiju Jugu niz Sela, ki mu je bil konj zaradi dolge poti ohromel, pa mož ni mogel na nenadno povelje niti proti odškodnini dobiti drugega. Dasi je prišel nekoliko po določenem času, so ga vendar zaradi kratke zamude obsodili na 25 gl. kazni.«

Grof je pridržal konja in pogledal radovedno po sodniku.

(se nadaljuje)

- (1) ki so bodle v oči že od Krsta Frankopana: gl. Rutar, Zgodovina, str. 87-88.
- (2) *periculum in mora*: nevarnost zaradi odlašanja.
- (3) *consortes*: tovariši, soudeleženci; ostala družina.
- (4) *apud Sacram Majestatem Caesarem tamquam thronum justitiae*: pri svetem cesarskem veličanstvu, ki je prestol pravice.
- (5) *piae memoriae*: blagega spomina.
- (6) *immediate per proprio nostro*: neposredno za našo lastnino.
- (7) *take captandae benevolentiae*: takega iskanja naklonjenosti.
- (8) *extra territorium*: zunaj krajevnega območja.
- (9) *ultra fas et justitiam*: preko zakona in pravice.

Na včerajšnji, 13. in izredno naporni etapi Toura Indurain prevzel vodstvo

Podvig Italijana Chiappuccija

SESTRIERES — Italijanski kolesar Claudio Chiappucci je bil nedvomno glavni in veliki junak včerajšnje, 13. in izredno naporne etape (kar pet gorskih napak), ki je popeljala kolesarje od kraja Sainte Gervais v Franciji do italijanskega Sestrieresa, kjer je lkoledsarde pričakala prava množica navijačev (skoraj 100.000).

Chiappucciju je uspel beg že po 50 km. Vsi so mislili, da Italijan naskokuje bero točk za gorsko nagrado, toda Chiappucci je hrabro vozil kar 204 km ter kot prvi privozil v cilj z 1'30" pred drugouvrščenim rojakom Vono, z 1'45" pred Indurainom, ki je tako prevzel vodstvo na skupni lestvici, skoraj 3' pred Bugnom, ki je bil eden glavnih kandidatov za končno zmago. Francoz Lino, ki je še do včeraj nosil rumeno majico, pa je privozil v cilj z 10' zamude.

Skratka, je ta etapa pravi trijumf za simpatičnega Chiappuccija, ki po marsičem spominja na zmagovalce nepozabnega Coppija, ki je prav na Sestrieresu leta 1952 osvojil veliko zmago, kar mu je nato omogočilo tudi slavje na Touru.

Včerajšnja etapa pa je tudi pokazala, da je Španec Miguel Indurain trenutno zares najmočnejši kolesar na svetu. Španski as, ki je zanesljivo slavil na Giru, je tudi na francoski dirki dokazal, da je najmočnejši: od včeraj je oblekel rumeno majico, predvsem pa je bil edini (skupno z Vono), ki je držal korak z izrednim Chiappuccijem. Indurain se je tudi verjetno otreseel nevarnega Bugna, ki se je temeljito pripravil za zmago na Touru. Od včeraj pa bo moral, razen čudežev ali nepričakovanega

spodrsllaja Induraina, spremeniti svoje namere.

Na včerajšnji etapi pa se je dokončno odločila usoda dveh velikih asov, kot sta Lemond in Roche, ki sta močno zaostala na skupni lestvici.

Danes čaka udeležence Toura nova naporna preizkušnja, ki bo pe-

ljala udeležence Toura od Sestrieresa do Alpe d' Huez.

Vrstni red 13. etape (St. Gervais - Sestrieres, 254,500 km): 1. Claudio Chiappucci (It) 7'44"51" s poprečno hitrostjo 32,849 km na uro; 2. Vona (It) po 1'34", 3. Indurain (šp) po 1'45", 4. Bugno (It) po 2'53", 5. Hampsten (ZDA) po 3'27", 6. Fignon (Fr) po 5'51", 7. Theunisse (Niz) po 7'36", 8.

Delgado (šp) 7'51", 9. Rooks (Niz) po 7'51", 10. Mauleon (šp) po 7'53"; 16. Perini (It) po 10'24", 26. Chioccioli (It) po 15'34", 30. Ghirotto (It) po 18'36".

Skupni vrstni red: 1. Miguel Indurain (šp) 63.34'54"; 2. Chiappucci (It) po 1'42", 3. Bugno (It) po 4'20", 4. Lino (Fr) po 7'21", 5. Delgado (šp) po 8'47", 6. Roche (Ir) po 9'13", 7. Fignon (Fr) po 10'11", 8. Hampsten (ZDA) po 11'16", 9. Perini (It) po 12'43", 10. Heppner (Nem) po 13'11", 16. Vona (It) po 18'39", 22. Chioccioli (It) po 22'31", 30. Lelli (It) po 39'41".

Na sliki AP: Claudio Chiappucci dvignjenih rok kot prvi v cilju.

MOK danes o tekmovalcih Srbije in Črne gore

BARCELONA — V pričakovanju, da bi se vendarle našla rešitev glede nastopa srbskih in črnogorskih tekmovalcev na olimpijskih igrah v Barceloni, je mednarodni olimpijski odbor včeraj raje obravnaval nekatere druge teme, predvsem prihodnje OI v Atlanti.

Glede kočljivega problema o tekmovalcih bivše Jugoslavije izvršni odbor MOK čaka na fax OZN. Debatata o »jugoslovanskem problemu pa bo danes.

»Šele po podrobnih preučitvi tega dokumenta se bomo odločili glede nastopa teh tekmovalcev. Zavedamo se, da je stvar izredno resna in zato jo bomo tudi temeljito obravnavali, čeprav je na dlani, da nam to še bolj otežkoča organizacijo iger,« je dejala predstavnica tiskovnega urada M. Verdier.

Na državnem kotalkarskem prvenstvu v Bitontu

Poletovka Tanja Romano osvojila srebrno kolajno

Mlada Poletova ekipa je posegla po novem pomembnem uspehu na uradnem državnem prvenstvu, ki je te dni v teku v Bitontu, saj je Tanja Romano v kategoriji začetnic zasedla končno drugo mesto za Rimljanko Prosperijevo, Vesna Hrovatin pa je bila v konkurenci 50 kotalkaric solidna 35.

Romanova in Prosperijeva sta bili že na obveznih likih že zelo »blizu«, saj sta dva sodnika dosodila zmago tekmovalki iz Trsta, dva tekmovalki iz Rima, eden pa ju je postavil na isto mesto. Hrovatinova je v tem delu tekmovalja zgrešila napako in se uvrstila šele na 44. mesto. Odločitev je torej morala pasti v prostem programu, ki ga je Tanja izvedla zelo dobro in po tehničnih elementih gotovo prevladala nad Rimljanko. Le-ta pa je s svojo brzino in gotovostjo bolj prepričala sodnike, ki so ji dosodili končno zmago. Romanova je bila torej druga, Vesna Hrovatin pa je ta del tekmovalja dobro opravila in pridobila devet mest.

Poletov trener Peter Brlec, ki je ekipo spremljal na tekmovalju, je bil z izvajanjem svojih varovank kar za-

dovoljen, nekoliko manj s končnim rezultatom, saj je bil mnenja (in z njim marsikdo, ki je bil navzoč na tekmovalju), da bi si Tanja zaslužila v prostem programu višjo oceno in torej prvo mesto.

Državno prvenstvo se bo nadaljevalo v Ferrari, kjer bo branila Poletove barve mladinka Chantal Tretjak.

Na teniškem turnirju v Gradežu

Gajevca A. Plesničar in Prelec v finalu

Na deželnem teniškem turnirju v Gradežu za memorial Mauro Crali za nekvalificirane igralce sta predstavnik Gaje Alberto Prelec in Aleš Plasničar dosegla lep uspeh, s tem da sta se uvrstila v finale, ki bo na sporedu danes zjutraj ob 10.00.

V polfinalu je Prelec s 6:2, 2:6, 6:4 premagal Yurija Beana (TC Tržiča), Aleš Plesničar pa je odpravil Tiziana Del Degana (TC Triestino) s 6:1, 4:6, 6:3.

Na VN Francije v motoklizmu

Italijanski piloti spet v ospredju

MAGNY COUR (FRANCIJA) — Nadaljujejo se uspešni nastopi italijanskih pilotov. Če je bil Cadorala v petek glavni protagonist poskusnih voženj današnje motociklistične VN Francije Luca Cadorala, sta včeraj stopila v ospredje Chili na aprilii in Capirossi na hondi.

VRSTNI RED POSKUSNIH VOŽENJ
125 CCM: 1. Gianola (It) honda, 2. Wakai (Jap) honda, 3. Ueda (Jap) honda, 4. Gresini (It) honda.

250 CCM: 1. Chili (It) aprilii, 2. Schmid (Nem) yamaha, 3. Capirossi (It) honda, 4. Reggiani (It) aprilii, 5. Cadorala (It) honda.

500 CCM: 1. Chandler (ZDA) suzuki, 2. Rainey (ZDA) yamaha, 3. Kocinski (ZDA) yamaha.

Honda zapušča F1

TOKIO — Kot piše jpaonski dnevnik Asahi, bo s prihodnjo sezono avomobilska hiša Honda zapustila dirke v formuli 1 za SP.

Uradno sporočilo bo Honda dala konec avgusta letos. Kriza pri prodaji avtomobilov je tudi pri Hondi še kako boleča, tako da tovarna si ne more več privoščiti, da bi namenila tekmovalnemu sektorju za F1 kar 10 milijonov dolarjev letno.

Japonska avtomobilska hiša je imela krstni nastop v F1 leta 1964 in že leto kasneje je osvojila v Mehiki prvo mesto na VN.

Perica Kraljević v amaterski ekipi

SANSEPOLCRO (AREZZO) — Hrvški nogometaš Perica Kraljević (22 let), ki ima 15 nastopov v bivši prvi jugoslovanski ligi Z osijekom in 12 nastopov z mladinsko reprezentanco under 18, je novi član amaterskega moštva Sansepolcro, ki nastopa v meddeželni ligi.

Medvedev preseneča

STUTTGART — Ukrajinec Andrej Medvedev je poskrbel še za eno presenečenje. Komaj 18-letni ukrajinski fant si je na mednarodnem teniškem turnirju v Stuttgartu po Šved Edbergu privoščil še Avstrijca Musterja. Le-tega je namreč premagal v polfinalu s 6:2, 6:2. V drugem polfinalu pa je Ferreira (J. Afr.) odpravil Čehoslovaka Novačka s 6:3, 6:2.

Turnir v Washingtonu

WASHINGTON — Četrtnfinalni izidi mednarodnega turnirja v Washingtonu: Korda (CSFR) - Mansdorf (Izr) 7:6, 6:2; Holm (Šve) - Lendl (ZDA) 3:6, 6:3, 6:3; Rostagno (ZDA) - Muller (J. Afr) 6:1, 6:7, 7:6; Washington (ZDA) - Raoux (Fr) 7:6, 7:6.

Dirka Tris

MONTEGIORGIO (ASCOLI PICENO) — Zmagovita kombinacija dirke tri je 13 — 19 — 11. Dobitnikov je 8651 in bodo prejeli po 123.000 lir.

obvestila

ZŠSDI
obvešča, da bo do 25. t. m. urad v Trstu zaprt.

ŠZ JADRAN
obvešča vse zainteresirane za košarkarski tečaj v Poreču, ki bo od 10. do 17. avgusta za letnike od 1978 do 1981, da se prijavijo do petka, 31. t. m. na sedežu Jadrana, v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1, vsak dan, razen nedelje od 10.30 do 13.00 (tel. 213403).

NAMIZNOTENIŠKI ODSEK

ŠZ BOR
sporoča, da bodo v Bočevem športnem centru od 17. do 21. avgusta predprvenstvene priprave za novo sezono.

Vabljeni stari in novi igralci. Prijava v uradnih urah na društvenem sedežu.

SK DEVIN
sklicuje sejo v torek, 21. t. m., na sedežu v Cerovljah. Nujna je udeležba vseh odbornikov. Dnevni red: 1. naš športni praznik, 2. poletne priprave na ledeniku, 3. razno. Vabljeni tudi vsi simpatizerji kluba.

ŠZ SLOGA
organizira od 30. julija do 2. avgusta turnir v beach volleyballu (odbojka na plaži) na nogometnem igrišču v Trebčah. Zaradi velikega zanimanja se je društvo odločilo, da podaljša rok za vpis do 24. t. m. Informacije in vpisovanje v čistilnici »Roiano«, Ul. Barbariga 5 (tel. 414142), od 8.30 do 18. ure. Vsak večer bo zabava s plesom in specialitete na žaru.

Italiji... prva kolajna

Kaže, da so se olimpijske igre v Barceloni dobro pričele za italijanske barve. Italija je namreč osvojila svojo prvo zmago na teh igrah, sicer ne v kaki športni disciplini, temveč v tem, da bodo kot prvo zastavo v olimpijskem naselju dvignili prav italijansko.

»To je vsekakor veliko priznanje za naš šport in tudi kaže, da italijanski šport uživa velik ugled po svetu,« je dejal Ernesto Sciommeri, sekretar italijanske delegacije v Španiji.

Milan 2000

Včeraj je delegacija mesta Milan predstavila časnika svojo kandidaturu za olimpijske igre leta 2000. Podpredsednik izvršnega odbora te delegacije Gian Maria Visconti di Modrone je prisotnim oralal športne objekte, ki jih ima že Milan in ki jih bodo še zgradili.

Naj omenimo, da se te dni v Barceloni mudi zastopstvo številnih delegacij raznih mest, ki bodo časnika predstavili kandidature za OI leta 2000. Mesta pa so: Peking, Berlin, Brasilia, Istanbul, -manchester, Sydney in Taškent.

Malo upanja za Reynoldsa

Svetovni prvak na 400 m, Američan Butch Reynolds bo izredno težko nastopil v Barceloni. Eden izmed organizatorjev OI je dejal, da bi lahko Reynolds nastopil na OI le kot spremljevalec ter se tako udeležil mimo-hoda na dan odprtja OI. Olimpijski odbor ZDA pa je že izjavil, da se bo Reynolds udeležil OI le kot tekmovallec, drugače bo ostal doma.

Kot je znano, je bil Reynolds izključen zaradi dopinga do 11. avgusta letos. OI pa se bodo končale 9. avgusta. Reynolds pa bo vseeno za OI v Barceloni, toda kot televizijski komentator.

Krasno olimpijsko naselje

Župan Barcelone in predsednik izvršnega organizacijskega odbora OI Pasqual Maragall nima pomislekov: »Te igre bodo imele zgodovinski uspeh, tako da bo Barcelona v bodočnosti kot zgled naslednjim olimpijskim igram.«

Če bi sodili po olimpijskem naselju v Barceloni, je na dlani, da župan ni motil, saj je olimpijsko naselje zares krasno.

Več naših košarkarjev na turnirju »S. Lorenzo«

Kot je že vsakoletna tradicija, se bo tudi letos odvijal vse bolj zanimiv poletni košarkarski turnir »San Lorenzo«. Gre za že 27. izvedbo, ki je po nekaj letih premora spet oživila pred tremi leti in se sedaj ponavlja z vse večjo uspešnostjo na nogometnem igrišču pri Sv. Ivanu, kjer je sedaj že postavljeno igrišče na lesenem parketu. Veliko zaslug za to imata prav gotovo organizatorja Sivini in Norbedo, ki bosta letos koordinirala tekmovanje kar 16 ekip (10 moških ter 6 ženskih postav).

V moški konkurenci je 10 ekip, v vsaki pa je okrog 15 posameznikov, kar pomeni, da bo do 2. avgusta zaposlenih približno 150 tržaških košarkarjev. Med temi je tudi nekaj zvezdnikov (v prvi vrsti soo tu Dalipagić, Coleman, Tonut in Vitez), mnogo znanih tržaških igralcev

(tako z našega mesta kot takih, ki že nekaj let igrajo izven Trsta) ter mnogo tudi takih, ki se s košarko ukvarjajo zgolj rekreativno in nastopajo »le« v D ligi ali v promocijskem prvenstvu.

Tudi za nas bo ta turnir dokaj pomemben, saj na njem nastopa kar 15 naših posameznikov, ki bodo seveda nastopili v raznih ekipah.

V ekipi Latte Gorizia, ki je skupno z moštvom Tre Kappa (A. Tonut, Ardessi, Lorenzi, Scabini, Perossa, Deste in Babic) glavni jadranski tekmovalci, so kar trije tekmovalci (Raubert, Starc, Čuk) ter Marko Ban, Marko Corsi in Dražen Dalipagić. Ekipo dopolnjuje še skupina igralcev iz Gradišča (C liga) ter preklajne igralca Turel in Siligoi. To pa jasno kaže, zakaj naj bi bilo vsaj

na papirju prvo mesto že oddano. Kar 7 igralcev naših ekip bo branilo barve ekipe Vip. Trener Pozzecco bo lahko računal na doprinos jadrancev Crisme, Pertota in Pettirosa, borovcev Pecchija, Samca in Tula ter Kontovelca Pauline. Ob njih so še bivši borovec Drocker, brata Pozzecco (Gianmarco je bil lani največje presenečenje turnirja), Rosignano (B-1 liga), Trampus, Briganti in Radovani. Glede na zveneca imena bi morala torej tudi ta ekipa odigrati vidno vlogo.

V skromnejšo ekipo (Supermercato Piazza) sta bila uvrščena Boris Vitez in Marko Debeljuh, kjer je ob prvi peterki (še Ardessi, Menardi in Pelizzaro) nekaj »poprečnih« posameznikov (igralci Libertasa in nekaj predstavnikov iz promocijske lige). Dva naša igralca, Kristjan Arena in

Marko Lokar, ki sta se opredelila za igranje izven Trsta, bosta edina slovenska predstavnik moštev Ipp. Montebello ter Synesis. Prvi bo igral skupno z Benom Colemanom (sedaj član Barcelone, pred leti pa tudi tujec Stefanela), nekateri boljši igralci pa so še Poropat, Tommasini in Monticolo, Lokarjevi soigralci pa so vsi člani Stelle Azzurre ter Laudano in Avramidis.

Turnir bo trajal kar dva tedna, saj so najprej na vrsti kvalifikacijske tekme obeh skupin, zatem pa še polfinalni in finalni tekmi.

SPORED 1. KOLA: jutri ob 19.45: VIP - SYNESIS; ob 21.15: TRE KAPPA - MURRI IBM. TOREK, 21.7. ob 19.45: IPP. MONTEBELLO - MA.IN.; ob 21.15: SILP GORICA - OR. RIMANI. (V.J.)

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 Lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 Lir; finančni in legalni 120.000 Lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 Lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, lva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

nedelja, 19. julija 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Boj proti narkomaniji bi utegnil dobiti predvolilno valenco

Izdelujejo slovenski program za preprečevanje zlorabe drog

Slovenija bi lahko kmalu dobila svoj prvi nacionalni program za preprečevanje zlorabe drog. Program je sestavila Demokratska stranka in ga tudi že vložila v parlament. Demokrati so samozavestni. Menijo, da bi bil lahko program sprejet še pred nastopom novega šolskega leta.

Med prioriteta programa velja omeniti epidemiološko raziskovanje zlorabe drog, zmanjševanje ponudbe in povpraševanja po drogah, ustvarjanje pozitivnega sistema vrednot, ki bi lahko uspešno kljuboval »kultu droge«, ter izobraževanje šolskih in drugih delavcev za spopadanje z narkomanijo.

V Sloveniji naj bi bilo stanje že kritično. Narkomanija narašča, prvič v zgodovini Slovenije pa naj bi se pojavil organizirani kriminal povezan z drogami. Dr. Dušan Keber vodja komisije za zdravstvo pri Demokratski stranki priznava, da sta alkohol in kajenje postala »pozitivni vrednoti« v slovenski družbi. Prav zato meni, da je taktično bolje začeti akcijo za detoksifikacijo Slovenije prav na področju drog. Tako naj bi nacionalni program za preprečevanje zlorabe drog postal »trojanski konj«, ki bi potem lahko odprl še vprašanje drugih zasvojenosti. Keber opozarja, da problem drog ni vezan na posamezne stranke ali posameznike, ampak je problem celotne družbe in države, prav zato je nacionalni program potreben.

Po mnenju nekaterih opozovalcev boja proti narkomaniji, ki se sklicujejo na vesti, da nekateri člani SDP pripravljajo predlog za legalizacijo marihuane - so tudi droge postale sredstvo za doseg pozitivnih rezultatov predvolilnega boja. Za demokrate, ki držijo tri državotvorna ministrstva (zunanje, notranje ter za informiranje) in ki jim priljubljenost upada pa je res v tem trenutku zelo pomembno, da dosežejo večjo težo kot laična stranka civilne družbe prav na tistih področjih, ki naj bi bila klasično demokratska - stranka pa jih do tega trenutka ni uvidela.

Toda prav demokrati delajo največjo napako. Ideja o nacionalnem programu je seveda dobrodošla, toda zdi se, da je glede na izkušnje z narkomanijo slednji napačno zastavljen. Preprosto rečeno - prav v nameri demokratov predvideva preveč državne in premalo civilne družbe.

V libertatni tradiciji socialne kritike šestdesetih let pa bi lahko tu pripomnili - bolj kot bo država posegala v življenja posameznikov, bolj bodo posamezniki posegali po drogah. Zato bi bilo najbrž namesto »nacionalnega programa« bolje razmisliti o fleksibilni kapilarni mreži za boj proti narkomaniji,

ki bi bila namesto na ravni države grajena na temeljih civilne družbe.

Nosilec programa naj bi bil Odbor za preprečevanje zlorabe drog, v katerem bi poleg nacionalnega koordinatorskega sedeli še predstavniki šolstva, policije, medijev, društev za zdravljenje odvisnikov od droge, instituta za zdravje, Cerkve in Centrov za socialno delo. Pomembna je tudi vloga skupin za samopomoč med narkomani ali pa predstavnikov neortodoksnih terapevtskih skupin, ki v zadnjih letih dosegajo tako velike uspehe na področju zdravljenja narkomanije, ker ponujajo prav tisto, kar nobena toga institucija ne more ponuditi. Prav tako metode prevencije ne bi smele biti vezane samo ozko na strokovne doktrine. Nekateri takoimenovane nestrokovne doktrine - od zloglasne metadonske kure do (karikirano rečeno) transcendentalne meditacije pa dosegajo enako dobro, če ne še boljše rezultate pri zdravljenju narkomanov.

Program Demokratov predvideva široko mrežo angažiranja. Med drugim posodobitev policije in organiziranje sekundarne prevencije pri mladostnikih. Demokrat in notranji minister Igor Bavčar priznava, da pri posodobitvi in večjem angažiranju policije ne sme priti do napake, pri kateri bi se boj proti drogam spremenil v vrsto brezsmiselnih racij in stigmatiziranje subkulturnih in marginalnih skupin, ki so identificirane z narkomanijo. Toda ali bo res tako? Bavčar ima trenutno v mislih večjo koordinacijo na mednarodni ravni preprečevanja tihotapskih poti in večje izobraževanje policije.

Prav je tako - toda, če se ne bo policija razrasla - kaj, če se začne krepiti in razraščati »mehka policija«? Mehka policija je izraz, ki ga nekateri na zahodu uporabljajo za socialne delavce, šolske psihologe, psihiatre, učitelje in druge, ki so se odtujili skupnosti in ki so postali podaljšana roka državne kontrole, kjer ni prostora za civilno družbo.

Razraščanje mehke policije ter poudarek na strukturni vlogi države predstavlja nevarnost, da bi se ves boj proti drogam lahko zreduciral na še večje stigmatiziranje in odtujenost, slabo bi bilo, če bi se v imenu velikih nacionalnih ciljev in na škodo drobnih interesov posameznika začel uveljavljati ortodoksni politotilitaren boj proti narkomaniji, ki bi se poskušal v skrajnostni varianti uresničiti v maksimi: »če ne moreš ozdraviti, potem moraš umreti«.

NIKOLAJ D. JEFFS

Kosovski vsakdan

Se bodo sploh še kdaj razmere na Kosovu normalizirale, se sprašujejo trije čepeči priletni Albanci iz Prištine, ki že nekaj let živijo v vse prej kot normalnih razmerah

(foto Srdan Živulović)

Naval slovenskih kupcev na Hrvaško odmeva v medijih

LJUBLJANA — Najprej so začeli biti plat zvona trgovci s slovenske strani meje. Po zadnji devalvaciji hrvaškega dinarja in po vztrajni stabilnosti slovenskega tolarja, so se slovenski kupci množično preusmerili na hrvaško tržišče. Vzpostavljeni tečaj tolarja proti hrvaškemu dinarju v razmerju 1 proti 3 je za kar številne slovenske potrošnike Hrvaško spremenilo v obljubljeno deželo.

Po mnenju podpredsednika slovenske gospodarske zbornice Dagmarja Šusterja sta za nastali položaj, ki pa se negativno odraža tudi v siceršnjih ekonomskih odnosih med obema novima državama, krivi predvsem neustrezni ekonomski politiki slovenske in hrvaške vlade. Šuster meni, da je tečaj hrvaškega dinarja po nepotrebnem podcenjen in slovenskega tolarja spet po nepotrebnem in neupravičeno precejšen. Posledica tega je, da je slovenski izvoz v večino drugih držav nerentabilen, medtem ko naj bi Slovenci z izvozom na Hrvaško - preden je le-ta uvedla izjemno visoke - 23-odstotne obremenitve slovenskega izvoza v Hrvaško - služili precejšen denar na račun tečajnih razlik. Hrvaški časopisi navajajo konkretne primerjave med cenami posameznih izdelkov v Sloveniji in na Hrvaški, ki še bolj nazorno pričajo, da gre za res pomembne razlike. Slovenci se na Hrvaškem oblačijo od nog do glave, piše eden izmed hrvaških novinarjev. Poročajo o dobesednem obleganju hrvaških trgovin, seveda najbolj tistih v bližini mejnih prehodov, ki so polni vozil s slovenskimi registracijami. Slovenci kupujejo na Hrvaškem vse - od kruha do motornih olj, pralnih praškov in mesa, pri čemer eden izmed komentatorjev dodaja, da nemalokrat na tržnicah s svojo kupno močjo navijajo tudi cene. Vsekakor ni malo Slovencev, ki zdaj priznavajo, da se v sosedni Hrvaški s slovenskimi tolarji počutijo tako kot Italijani ali Avstrijci s svojim denarjem v Sloveniji, s katerim lahko kupijo znatno več oziroma ceneje, kot pa doma.

Hrvate je seveda moč razumeti, da jim takšne razmere prav nič ne

ustrezajo. Iz različnih razlogov se že od nekdaj radi primerjajo s Slovenci, sedanjí položaj pa seveda ni njim v prid. Vendar pa bi bilo škoda, če bi zaradi tega začela cveteti zavist, ki bi se kaj hitro lahko spremenila v sovraštvo. Prav to pa nekateri hrvaški komentatorji - kdo ve zakaj - še dodatno razvzemajo z nekaterimi svojimi »velikimi odkritji«. Vsekakor je čudno, da se nekateri hrvaški novinarji, ko pišejo o Sloveniji, nekritično spuščajo na tla nacionalističnega šovinizma, ki ga je do neopojmljivih razsežnosti razvila prav srbska Miloševićeva propagandna aparatúra in ki je največ škodo napravila prav srbsko-hrvaškim in srbsko-slovenskim odnosom. Pred nekaj dnevi je prav po beograjskem vzoru komentator Novega Vjesnika »odkril« slovenski provincialni neokolonializem. »Bistvo slovensko-hrvaških sporov je slovenski provinci-

alni (neo)kolonializem,« piše komentator Vjesnika in dodaja, da si Ljubljana vztrajno prizadeva obdržati privilegij izkoriščanja hrvaških naravnih virov, kot se ji je to posrečilo v obeh Jugoslavijah. »Splošno znano je dejstvo, da je Slovenija stopila v prvo svetovno vojno kot podeželsko-klerikalna pokrajina, Hrvaška pa je prinesla industrijo in banke, visoko razvito kmetijsko tehnologijo in nedvomno najbogatejšo intelektualno osnovo na teh območjih.« Avtor Vjesnikovega komentarja tudi ve, kaj se je zgodilo kasneje: Slovenija je dobila univerzo in naložbe, Hrvaška pa nasilni odvzem morja in obale, kraje slavonske žitnice, kjer so naselili solunce, dede sedanjih četniških teroristov in degradacijo nacionalnih institucij. Medtem ko sta Rupnik in Krek več kot spretno spletkarila po Beogradu, kjer so jima bila vrata povsod na široko od-

prta, so Radića in Basarića ubili. O razlikah v biografijah Slovenije in Hrvaške v drugi svetovni vojni, v kateri je slovenski politični lobi uspešno utiral pot »socialističnemu gospodarskemu čudežu«, ne kaže izgubljati besed... Hrvaška ne more in ne sme biti več surovinski vir slovenske industrije, če noče porušiti svojih vitalnih interesov... še zlasti ne more več trpeti slovenskih brutalnih napadov na njene naravne vire... Komentatorja moti slovenska prisotnost v Istri in na otokih, pa to, da Slovenci uvažajo les iz Hrvaške in potem tja prodajajo pohištvo. »Slovenci bi radi tudi žito, v zameno bi Hrvaški ponudili namensko moko, radi bi grozdje za laški rizingling, sadje za Fructalove sokove in živino za tolminski želodec.« Ton očitkov proti Sloveniji je zelo znan, približno takšno »argumentacijo« so v Srbiji uporabljali proti Sloveniji

vse od začetka Miloševićeve »anti-birokratske revolucije« in začetka odločitve, da je treba Srbiji vrniti nekdanji blišč in ugled. Tudi Srbi so si svoje rane - zdaj vidimo - zelo neuspešno zdravili, z očitki Slovencem, da so jim odpeljali tovarne npr. mariborska tovarna avtomobilov bi morala biti po mnenju Srbov v Srbiji, prav tako pa tudi ni manjkalo ukrepov, da Slovenija »bogati« zaradi poceni srbskih surovin in kmetijskih izdelkov. Tudi Srbi so vesoljnemu svetu dopovedovali, da so bili že zdavnaj bolj razviti in bolj civilizirani kot mnogi na Zahodu, zlasti pa bolj kot Slovenci. Kakšna naj bi bila korist od takšnega srbskega in zdak tudi hrvaškega dokazovanja? Lastnih travm in gospodarskih in drugih napak se vsekakor ne da reševati zgolj z obtoževanjem drugih. Vsekakor »dušebrižni« komentatorji ne odpirajo kakšnih posebnih perspektiv hrvaškemu narodu, ko mu prerokujejo »odrešitev« šele tedaj, ko na njihovem nebu ne bo več slovenskih potniških letal, ko na njihovih obalah ne bo več slovenskih turističnih agencij, ko ne bo v hrvaških trgovinah nič več slovenskega avtomobilov in slovenskega pohištva, slovenskih predelovalcev sadja in zelenjave, vinarjev in pivovarjev. Tako navdihnjenim komentatorjem očitno niso mar podatki, da je zdaj hrvaška istrska obala popolnoma predvsem zahvaljujoč Slovincem, da bi bil hrvaški trg siromasnejši in slabo oskrbljen, če na njem ne bi bilo slovenskega blaga, itd. Seveda mora biti trgovina med Slovenijo in Hrvaško interes obeh strani, toda ta interes naj ugotavlja jo trgovski poslovneži in potrošniki brez »ideološke pomoči« hujšakaških komentatorjev. S komentatorji v Vjesniku pa je vsekakor moč soglašati, da se namreč ekonomski in drugi odnosi ne morejo urejati izsiljevanjem in bahatostjo brez poslušanja za dolgoročne odnose med obema državama. Seveda pa to velja za obe strani in tudi za komentatorje z obeh strani, ki zadnji čas, tako se vsaj zdi, prav tekmujejo v pisanju tekstov, ki naj bi Hrvaško in Slovenijo antagonizirali. (NIA)

Z gliserjem sončnemu zatonu naproti

Poletje je končno tu in z njim sinje bleščeče morje in toplo sonce. Izlet z gliserjem je skoraj obvezen (foto Živulović)